Naša naloga:
Probuja in napredek naroda!
Naš namen:
V edinosti in slogi do cilja!

NARODNI VESTNIK

NATIONAL HERALD.

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL DULUTH, MINN.

Največji slovenski dvotednik v Zedinjenih državah.
The Largest Semi-Weekly in the United States of America.

URADNO GLASILO SLOVENSKEGA KAT. PODP. DRUŠTVA SV. BARBARE, FOREST CITY, PA. — OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENIAN CATHOLIC BEN'T SOCIETY ST. BARBARA, FOREST CITY, PA.

No. 18. — Štev. 18. DULUTH, MINN., MONDAY, MARCH 2, 1914. — PONEDELJEK, 2. MARCA 1914. Volume IV.—Letnik IV.

Kefield, Mich. - 1

POSLANCI SI OGLEDAJO RUDNIKE NA MICHIGAN.

SPREMLJAJO JIH "CAPTAIN" KNOX IN STAVKAR LANX. LANX JE OPOMNIL, DA SO RAZMERE BOLJŠE KOD PRED STAVKO. KNOX JE TO ZANIKAL. — KONGRESNIKI RUDARIJO. — PET STAVKARJEV VJEČENIH RADI UMORA NA PAINESDALE. — PREISKAVA V COLORADO.

Hancock, Mich., 27. februarja.— — Štirje izmed pet poslancev kongresa, ki preiskujejo stavko na Michigan so oblekli "overalls" in "jumpers" in so se spustili v več rudnikov, ki so prizadeti vsled stavke.

Včeraj zjutraj so bili kongresniki na South Range kjer so obiskali Painesdale, Tri-Mountain, Baltic in vas South Range. Na Painsdale so si ogledali hišo, kjer so deputiji usmrtili dva Hrvata. Šli so skozi "shaft house" starega Baltic rudnika in so si ogledali po drobnosti dela. Popoldne so šli v Calumet in so se spustili 8000 čevljev globoko v Red Jacket rudnik. Na Ahmeek so šli v kompanijske barake, zbite za sstavkolomce, ki so bili ravno pri večerji Povpraševali so stavkolomce o raznih stvareh.

Komisijo v rovih je spremljal kepten John Knox, Hubert Lanx, stavkar, Tony James, rudarski nadzornik za Houghton county in nekaj časnikarskih poročevalcev. Kongresniki so videli marsikatero stvar o kateri so se strajkarji pritoževali.

Lanx je rekel, ko je bilo pregledovanja rudnikov konec, da so razmere v rudnikih sedaj mnogo boljše, kot so bile pred stavko, da pa rudarji nimajo jamstva, da bo tako ostalo, dokler ne stoji za njimi močna organizacija. Med pregledanjem je Lanx opozoril komisijo na vrtalni stroj, češ, da je pretežek za enega moža. Kepten Knox je odgovoril, da si majnarji pri tem delu pomagajo. Pri neki drugi priliki je Knox pokazal tri može, ki so rinili rudarski voz. Povedal je, da sta morala pred stavko to delo opravljati samo dva moža. Kepten Knox in bosi so djali, da to ni res, in da se dela sedaj ravno tako kot se je pred stavko.

Ko je došla komisija do nekega tremerja, ki je pridno nalagal z lopato rudo in skale je poslanec Taylor prašal delavca za lopato in je eno ali dve minuti nalagal, da se je vse kadilo. "To je dovolj za me", je djal težko sopeč po dveminutnem delu. "Tukaj imaš lopa to, Howell, poskusi še ti," je ponudil delo svojemu kolegu. Howell je vrgel pet lopat kamenja v voz, zastavkal je ter prašal keptena Knox, če dela na kontrakt ali na kompanijsko dnino. Kepten mu je odgovoril, da dela Howell na svoj kontrakt, za badovo, zato ni hotel napredovati in je dal lopato poslancu Casey iz Utah, kateri je bil nekoč premogar in rudar, in on je nalagal z isto spretnotjo kot tremer.

Calumet, Mich., 28. februarja, Šerif James Cruse je priznal, da je stavkar John Huhat prostovoljno izpovedal, da so meseca decembra on in štiri drugi stavkarji streljali iz gozda v hišo, kjer so bili vstreljeni trije angležki rudarji.

Med obdolženimi je tudi Hrvat Nik Urbanič, ostali so Finci.

Trinidad, Colo., 27. februarja — V Coloradi je glavna borba pri investigaciji kedo je prvo streljal. Kompanije trdijo, da se je streljalo najprvo pri Ludlow, in sicer, da so stavkarji najprvo vstrelili na nek avtomobil napolnjen z deputiji. Stavkarji trdijo, da so prej deputiji vstrelili kot oni.

Unija je končala s svojo izpovedjo pred kongresno komisijo izven "matere" Jones, katero drži milica kot jetnika.

ODŠKODNINSKA POSTAVA NA TEHTNICI.

Minneapolis, Minn., 28. februarja — Ustavna pravica delavske odškodninske postave se je postavila na tehtnico pred sodnikom Jelley, ki predseduje obravnavi v kateri toži Ole Mathison Minneapolis Street Railway kompanijo za $25,000., odškodnine, ker je zgubil kot uslužbenec družbe nogo.

Advokat W. R. Duxburg iz St. Paula je trdil, da je vsaka delavska odškodninska postava zoper konštitucije Združenih držav, zato ker je skovana samo za gotove razrede delavstva. On je trdil, da 14 sprememba (amendment) konštitucije prepoveduje take zakone in zahteva da morajo biti postave enake za vse.

PREMOGARSKA MEZDA NEDOLOČENA.

Philadelphia, Pa., 27. februarja Zasedanje med lastniki premogov in zastopniki premogarjev za bituminozne okraje, ki se je vršilo več tednov, je prenehalo brez vspeha.

Vendar to ni znak stavke, ker je sedanja pogodba veljavna do 31. marca in med tem časom se bo gotovo vršilo še eno posvetovanje.

MORILKA MOŽA OBSOJENA V SMRT.

Little Valley, N. Y., 28. februarja — Mrs Cyuthia Buffum je bila obsojena na smrt na električnem stolu, ker je zastrupila svojega moža. Usmrčena bo meseca aprila, če se ne vloži priziv.

Predno je bila odpeljana v smrtno celico v Auburn ječo so jo obiskali njeni peteri sinovi. Noben izven 13letnega Francisa se ni težko ločil od matere.

Njen zagovornik je obljubil, da bo deloval na to, da ne bo usmrčena. Čez nekaj dni se prične obravnava sokrivca Frahm, v kojega je bila zaljubljena.

DEKLE BI BILO SKORAJ SPREJETO V MORNARICO

New York, 27. februarja — Gospodična "Charlie" J. Hines, 18 let stara bi bila skoraj sprejeta v zvezno mornarico.

Z ostriženimi lasmi in s cigaro v roki se je predstavila nabornemu uradu. Prekanila je oficirja, ki jo je priznal "tauglih" z desetimi drugimi rekruti. Ko so stopili v drugo sobo pred zdravnika in se ji je ukazalo, da se sleče je priznala svoj spol.

Vzrok, da je hotela vstopiti v mornarico je bil, ker služi v mornarici tudi njen ljubček od katerega že ni čula dve leti. Bila je mnenja, da bi se na ta način najložje ž njim sešla.

KATE EDWARDS POMILOŠČENA.

Je čakala skozi trinajst let na justični umor. — Obdolžena morilka moža je bila spuščena na svobodo skrivaj po noči.

Reading, Pa, 27. februarja — Mrs. Kate Edwards, katera je bila v senci vislic skozi trinajst let vsled usmrčenja svojega moža, je bila pomiloščena po guvernerju Tener, in odpeljana je bila iz ječe tihoma, da bo pričela novo življenje.

Ko je bila obsojena na smrt je ženstvo iz križem Amerike obsulo kapitol v Harrisburg, Pa., s protesti, da se ne sme obesiti osebe njih spola. Obsojena je bila leta 1901 na vislice, vendar takratni guverner William A. Stone ni hotel določiti dneva obešenja in je prepustil stvar svojemu nasledniku, guvernerju Pennypacker, ki je zopet odlašal, da je prišla obsodba v roke še guvernerju Stuart, in ker tudi ta ni hotel zvršiti justičnega umora, je prišla stvar na sedanjega guvernerja Tener, kateri je žensko pomilostil.

Odpeljali so jo iz ječe po noči in so jo spravili najbrže v kako inštitucijo v Philadelphio, Pa, kjer bo preživela njene dni. Stara je 60 let.

Mrs. Edwards je bila obsojena z nekim negrom vred, kateri je delal ž njenim možem v kamnolomu. Moža so našli mrtvega z razbito glavo. Kmalu potem je porodila ona zamorskega otroka. Mrs Negro je izpovedala, da ni Neger kriv umora, ampak ona. Neger je bil zategadel oproščen. Mrs Edwards ima pet odraslih otrok.

MORA HUDO TLAČI VOLILCA.

Chicago, 27. februarja — Ludvik Steiner je sanjal, da je bil napaden na volišču s klobučnimi iglami od šestnajst sufragetk. Hotel jim je ubežati in pri "begu" je skočil iz okna svoje spalnice z druzega nadstropja. Zbudil se je v bolnišnici — z nezavesti.

ČASNIKI IŠČEJO UKRADENEGA DEKLETA.

Washington, 26. februarja — Poslanec Alfred G. Allen iz Cincinnati, Ohio., je vložil resolucijo pred kongres, da se zahvali vsem časnikom, ker so se združili v iskanju Katarine Winters, katera je bila vkradena svojim starišem v Newcastle, Ind., pred enim letom. Poslanec se je izrekel, da, če se časniki združijo v iskanju bodo več dosegli kot bi dosegli vsi tajni in javni policaji Združenih držav.

Katarina Winters je 10 let stara in majhna za njeno starost, vendar je pa jako prebrisana. Ima rujave oči in bledo rujave lase. Njen oče je zdravnik in je vse zapravil z iskanjem dekleta. Če bi kedo izmed našega naroda kaj o dekletu vedel naj takoj poroča, isti pa, ki pripelje Katarino Winters v naše uredništvo dobi $100., in potne stroške.

MESTNA TRGOVINA BANKROTIRA.

Chicago, 27. februarja — Prva občinska trgovina v Chicagi je propadla vsled nasprodstva od strani trgovcev na debelo in na drobno. Trgovske organizacije so protestirale zoper občinsko trgovino, češ, da bo vničila bližnje trgovce. Vsled tega so zaukazali občinski očetje, da se sme prodajati le res ubožnim potem ko so se preiskale njih razmere.

Tisoči brezdelnih bi radi kupovali, a se jim ni smelo prodajati radi naredb, katere je predpisal "county board" po posvetovanju s trgovci.

POROKA OB SMRTNI POSTELJI MATERE.

Strugis, Mich., 27. februarja — Leže na smrtni postelji, žrtev sušice, Mrs Jennie Birely, 48 let stara, je poklicala svojo hčerko, Gladys, k postelji in je rekla:

"Gladys, jaz te bom kmalu zapustila. Ta bolezen me bo spravila v par dneh. Ali boš uslišala mojo željo predno umrem?"

"Seveda mama; kaj pa želite?" je odgovorilo dekle.

"Jaz želim, da se poročiš z Glenn Tattan-om", je nadaljevala mati. "Jaz vem, da ga ljubiš, in on ljubi Tebe. Jaz bom umrla lahko, če bom videla vaju poročena. Boš storila to?"

"Gotovo, mama — to je, govorila bom z Glenom o tem", je dekle potrdilo.

Drugi dan bila je poroka ob smrtni postelji. Izčrpana mati je poslušala na mrtvaški postelji zakonske obljube, zasmejala se je in — umrla.

PRITISK ZA ZLATOM V WYOMING.

Belle Fourche, S. D., 28. februarja — Odkritje zlata v državi Wyoming blizu meje South Dakote pri mestu Belle Fourche je razburilo stare prospektorje.

Sto in štirideset prospektorjev so vzeli zemljišča okoli Brownfield-ovega "claim-a", kjer delajo navpični rov (shaft).

HOČEJO ŽIVEGA ZAŽGATI GA POTEM LINČAJO.

Leland, Miss., 26. februarja — Tolpa obstoječa iz 300 mož je ustrelila negra Sam Petty, ki je bil obdolžen, da je usmrtil deputy sheriffa C. W. Kirkland, in je mrtvo truplo zažgala.

Poskus Negra živega sežgati se je izjalovil zato ker so zgorele vrvi s katerimi so ga mislili zvezati predno bi ga vrgli ne gromado.

KAČJI PIK USMRTI ZNANSTVENIKA.

Calcutta, Britanska Indija, 27. februarja — Avstralski znanstvenik Dr. Frederick Fox, kateri je žrtvoval svoje življenje za zdravljenje ljudi, kateri so bili pičeni od kač, je umrl, ker se je dal pičiti od kače v preskuševalne svrhe.

Dr. Fox je preskušal na kozi svoje zdravilo. Pustil je pičiti kozo, katero je potem ozdravil. Pik je bil od jako strupene kače, krajt ki živi v Indiji. Pustil se je pičiti od te kače, ki ga je vgriznila petkrat. Takoj po piku se je smeje zdravil na štirih ranah, pregledal je pa ta peto rano in je umrl kot mučenik znanstva.

20 MIL. ZA PREISKAVE LJUDSKIH GREHOV.

Cleveland, Ohio, 26. februarja. Frank Henry Goff, vstanovitelj inštitucije za preiskovanje otročje umrljivosti, razmer v delavnicah, mezdnega uprašanja, razporočnega greha, vlačugarskega greha, in drugih rakran človeške družbe je naznanil javnosti, da je dvajset miljonov dolarjev podpisanih za tako institucijo, in da bo dosegla ta svota tekom leta $30,000,000.

KITAJCI BODO ZAHTEVALI VOLILNO PRAVICO.

Chicago Ill., 27. februarja — V Chicagi se je inkorporiral Kitajski Amerikanski klub h kateremu je pristopilo nad 400 članov, ki bodo šli na volilni dan 17. marca na volišče in bodo zahtevali, da se jim dovoli voliti.

V klubu so Kitajci, ki so rojeni v Ameriki, in če se jim ne dovoli voliti obrnili se bodo na sodišča.

VELIKO ZBOROVANJE GLEDE BREZDELNIH.

DELEGATI SO SE ZBRALI V NEW YORKU, DA PREREŠETAJO VZROKE BREZDELNOSTI. — USTANOVIJO SE MOGOČE POSREDOVALNICE ZA DELO. — BREZDELNOST VLADA PO VSEM INDUSTRIJSKEM SVETU.

New York, 27. februarja — Danes se je otvorila v "city hall" prva nacijonalna konvencija, kjer se bo razpravalo kako odpraviti kugo brezdelnosti in kako preosnovati delavski trg, da bi se goste vrste brezdelnih izredčile.

Premikajoča armada delavcev brez dela in brez kruha je narastla v tako ogromne številke, da ne vedo mestne in državne uprave kako odpomoči brezposelnosti. Po poročilu občinske posredovalnice za delo v New Yorku je v mestu New York vsako leto četrtina delavcev od snega do štirih mesecev brez dela.

K konvenciji, ki je trajala dva dni, so se zbrali delegati iz vseh mest Združenih držav in vsak je razložil težave rešitve brezposelnosti v svojem mestu.

Dr. John B. Andrews je predlagal, da bi se vstanovile državne posredovalnice za delo, katere naj bi bile v zvezi, tako da bi se dobilo delo za delavce severa tudi na jug, iz vzhoda na zapadu, in narobe.

Brezdelnost pa ne vlada samo po velemestih Združenih držav, ampak tudi po manjših industrijelnih krajih republike, kakor tudi v Canadi in v Evropi.

Iz Montreala, Can., se poroča, da je mesto prenapolnjeno z brezdelnimi in, da je po canadskih mestih tisoče ljudi, ki stradajo. Toronto ima okoli dvajset tisoč mož brez zaslužka, v Winnipeg jih je okoli 10,000 in v Vancower okoli 15,000.

Tudi iz južne Italije se sliši o strašni bedi prebivalstva, in v Neapelju, Rimu in Sardiniji se je bati resnih delavskih vstaj, če se stvari kmalu ne obrnejo na bolje.

DVA TURŠKA AVIJATIKA USMRČENA.

Kostantinopelj, 28. februarja Fethy bej in Gadih bej, dva mlada turška vojaška zrakoplovca sta bila usmrčena v poskušnji zleteti iz Konstantinopelja v Aleksandrijo, Egipt.

Med poletom med Damaskom in Jeruzalemom se je zrakoplov potrl in padla sta ž njim vred iz visočine.

RAMPOLLOV STREŽAJ VJEČEN KOT TAT.

Rim, 28. februarja — Gipseppo Caretti, strežaj ranjkega kardinala Rampolla, je bil vječen vsled naloga državnega pravdnika. Obdolžen je, da je pokradel več stvari, ki so spadale umrlemu kardinalu, in nekaj katerih je prodal drugim kardinalom v vatikanu.

Carettija je zasledovala policija in je našla da zapravlja mnogo denarja, vsled česar ga je vječila in se je podal tatvine.

TOŽI MRTVEGA MOŽA RADI OBLJUBE.

New York, 26. februarja — Gospodična Lillian Woodruff Ross toži Edward Warren Day-a za $10,000., ker jo Day ni vzel v zakon kakor je obljubil. Day je mrtev od 22. januarja 1906 in tožba je vložena proti njegovi zapuščini.

MLADA ŽENA OPROŠČENA UMORA.

New York, 26. februarja — Mrs Marie Masis, 16 let stara, katera je v istem letu končala šolo, se omožila, postala je mati, in umorila je svojega moža, je bila oproščena vsake kazni pred poroto v Long Island City.

Mlada mati in vdova je držala otroka v naročju ko je slišala sklep porote.

Tony Masio, njen mož, 22 let star, jo je silil v vlačugarstvo, da bi živel ž njenim zaslužkom.

V PORTUGALSKIH MESTIH GROZI USTAJA.

Madrid, Španija, 27. februarja Španska vlada poroča, da je stanje v portugalskih mestih opasno. V glavnem mestu Lisabon vre baje anarhija in bati se je resne ustaje.

PREDLOG ZA VSTANOVO ZVEZNE UNIVERZE.

Washington, 27. februarja — Edmund J. James, predsednik vseučilišča države Illinois je predložil odboru poslanske zbornice za uk daljšo razpravo glede potrebe da se vstanovi v mestu Washington vseučilišče, katero naj bi bilo povsem v področju Združenih držav.

Tako vseučilišče je nasvetoval že prvi predsednik te republike, George Washington; vendar je James-evo mnenje, da še ni nič zamujenega, in da četudi se postavi vseučilišče še le 100 let po smrti Washingtona, bi tako vseučilišče mnogo povzdignilo civilizacijo prebivalstva Združenih držav.



LADISLAV ZBYSKO,
najmočnejši Evropejec, bivši častnik avstro-ogrske armade.

DUHOVNIK ARETIRAN OBDOLŽEN TATVINE.

Minnesota Lake, Minn., 27. februarja — Rev Holper, župnik tukajšne katoliške cerkve je bil aretiran in je obdolžen, da je vkradel 11letnega dečka Russell Lavrich, sin Frank Lavrich-a iz Danville.

Rev. Holper se zagovarja, da ne ve kje je deček.

DRUGI POSKUS SAMOMORA USPEŠEN.

Madison, Wis., 27. februarja — Gertrude Vinje, 22 letno dekle, je vzelo sinoči premalo karbolne kisline, da bi njen samomorilni poskus vspel.

Danes je toliko okrevala, da je zamogla vzeti večjo dozo kisline, katero je imela skrito. Umrla je v bolnišnici.

OKRADEN 20-LETNIH PRIHRANKOV.

Chicago, 28. februarja — Alfred Marone, 60 let star, ki je bil na poti iz San Francisco, Cal., v svojo staro domovino na Italijansko, je bil oropan menjice vredne $5500. in gotovine $225. Marone je delal za Street car kompanijo v San Francisco 20 let in vzeto mu je bilo vse, kar je prihranil v tem dolgem času.

Marone se je peljal z ženo in otroci na vlaku, ko se je spoznal na vlaku v Iowi s štirimi rojaki, ki so djali, da gredo tudi v Italijo. Zgubili so se pa z vlaka že v Iowi in kmalu potem je opazil tatvino.

PREJŠNJI ČESTILEC USMRTI NEVESTO IN SEBE

San Francisco, Cal., 25. februarja — Abraham Pepper iz Tacoma, Wash., je vstrelil v nekem tukajšnjem hotelu njegovo prejšnjo ljubico Dorothy Johnson pričo nje nega moža in potem je vstrelil samega sebe. Mrs Johnson se je poročila pred enim tednom in je bila na ženitnijskem potovanju.

Pepper in Johnson sta bila tekmeca za roko gospodične Danhauser, a Johnson je pridobil njeno srce in ga je vzela. Ko sta se odpeljala po poroki iz Takoma, Wash., jima je Pepper sledil in konec ljubezni je tragedija.

VSTRELI ŽENO IN SE ZASTRUPI.

Minneapolis, Minn., 27. februarja — Jakob Goldstein, 35 let star je vstrelil svojo ženo Bessie, staro 32 let, in potem storil samomor z zastruplenjem.

Mrs Goldstein je bila najdena na tleh. Njen dveletni sinček je ležal na njenih prsih in je klical jokaje "mama".

Družinski prepiri so vzrok žalo igre.

OFICIR USMRČEN V DVOBOJU.

Metz, Nemčija, 27. februarja. — V dvoboju v med dvema poročnikoma je bil vsmrčen poročnik Hagl. Dvoboj je bil radi osebnega žaljenja.

DEKLE PRELEPO. SODNIK JO POŠLJE DOMOV.

Los Angeles, Cal. 27. februarja — Gospodična Berta Watson, 20 let stara, je dala aretirati nekega možkega, ker jo je na cesti nagovoril. V sodniji je izpovedala, da nima na ulici miru pred možkimi, in da jo vsak možki gleda kot bi jo hotel z očmi zapeljati.

Sodnik ji je djal, da je ona prelepa, da bi ostala v mestu brez varuha, in da je bolje če gre domov na deželo. Dotičnika ni kaznoval, češ, da tako krasno dekle kot je Berta Watson, mora zmešati vsakega možkega, če je le količkaj živ. Dekle je šlo domu k starišem.

LESNI ALKOHOL V VINU. DVE SESTRI MRTVI.

New York, 26. februarja — Dve sestri ste mrtvi in dve mladi punci ste v nevarnem položaju, ker so pile na neki svatbi na East Side vino v katerem je bil lesni cvet.

SLOVENSKO KATOLIŠKO

PODP. DRUŠTVO SVETE BARBARE

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: ALOJZ TAVČAR, 299 N. Cor. 3rd St., Rock Springs, Wyoming.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. Tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 North Chicago Street, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Avenue, Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kansas.
I. porotnik: MARTIN STEFANČIČ, R. R. No. 2, Pittsburgh, Kansas.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 169 Victor Ave., Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D., No. 2, Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku: IVAN TELBAN, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "NARODNI VESTNIK".

IZ NOVE DOMOVINE.

ILLINOIS.

La Salle — Tukaj sta se poročila rojak Matevž Aljančič iz gospodično Mary Zupan iz Peoria, Ill. Ženin je rodom iz Kranjske gore, nevesta pa iz Sebenj pri Tržiču.

— Rojaka Joe Kuhel in Jakob Zabukovec postala sta zopet "papa". V prvo hišo je prinesla štorklja punčko in v drugo fantka.

De Pue, — Rojak M. Granc je padel v tukajšnji tovarni tako nesrečno z odra na železni tir, da si je zlomil dve rebri.

MICHIGAN.

Newberry — Rojak Jos. Vidmar, ki se nahajo v tukajšnji blaznici bo deportiran v Avstrijo, ker še ni tri leta v Ameriki, ki so potrebna, da se vstanovi domovinstvo.

MINNESOTA.

Duluth — Tukaj je umrl Joseph Sellwood, eden najmogočnejših kapitalistov v Duluth. Iz Anglije je prišel v Ameriko ter delal pri svojem poklicu kot rudar. S spekulacijami postal je rudarski kontraktor, predsednik banke in denarni kralj. V Ameriki je delal v sedanjem Maas rudniku na Michigan, pozneje je pa postal kontraktor v železnih rudnikih. Prevzel je majnanje rude od tone, najemal je delavce sam, in ker jih je slabo plačeval, je njegovo bogastvo rastlo. Pridobil si je tudi večje rudnike na Mesaba Range in je umrl kot bogataš.

— Petek 6. marca vršila se bo rokoborba v tukajšnjem Avditoriju med Stanislav Zbyszko-jem in in Jurij Lurič-em. Lurič je Srb in Zbyszko je Poljak. Oba spadata med najmočnejše može civiliziranega človeštva. Lepa prilika kedor hoče videti rokoborbo dveh velikanov iz Evrope.

— Eden tukajšnjih angležkih dnevnikov je skušal pozvedeti, če so res neizobraženi inozemci bolje podučeni v zgodovini Združih držav kot so neizobraženi Amerikanci, kakor se je trdilo v angležkem članku v Narodnem Vestniku pred nedolgim časom. Dotični dnevnik je poslal svojega poročevalca med "lumberdžeke ter v West Duluth in v New Duluth, sploh med navadne delavce, da jih izpraša o George Washingtonu očetu republike Združenih držav. Dotični članek je razburil angležke kroge, ker se jim je predbacivalo, da tudi Jankiji niso učeni z neba padli. Mi opozarjamo zategadelj vse rojake, da odgovarjajo korajžno in uljudno kakor najbolje vedo in znajo, če bi jih ta ali oni kaj prašal glede zgodovine Združenih držav. Priporočamo pa tudi, da se potrudijo naučiti se kolikor toliko temeljne zgodovine, da ne ostanemo Slovenci na cedilu. Spraševalo se je glede George Washingtona.

Rezultat izpraševanja je bil ta le:

Rus Lukež Moniska, je djal: "Meni se zdi, da je bil George Washington predsednik republike Združenih držav, ne vem pa kateri je bil po številu."

Slovenec Matt Lesjak, "lumberdžek", je djal: "Jaz sem slišal v Avstriji na Kranjskem, da je bila Amerika najboljši kraj za zaslužek, ko je bil George Washington vladar te republike. Vendar odkar sem prišel sem, nisem nič čul o njemu, četudi se klatim ves čas med Kozendžeki po gozdih držav Minnesota in Wisconsin. Iz skušnje tudi vem, da ostane malo od tega slavnega zaslužka; mogoče je ostalo več pred 120 leti, ko je naklestil George Washington Angleže in vstanovil Združene države iz trinajst držav. Povej mi pa ti, gospod, ki veš toliko zgodovine, kedaj je vladal cesar Jožef, in kaj je napravil? Povej mi tudi kaj o zgodovini svete Johance z Vodic?" Odrezal se je imenitno ta naš rojak in rešil je v angležki javnosti Slovence. Živel Lesjak! Reporter je pobesil nos ker mu ni znal odgovoriti. To je toraj tista slavna učenost Jenkijev! ha, ha, ha. —

Charles Wong Ču, Kitajec je djal: "George Washington je bil najslavnejši mož te republike. Juan Ši Kai, prvi predsednik Kitajcev skuša biti ravno tak kot je bil George Washington. Kitajci se že učimo v šoli o George Washingtonu. Washington je govoril le resnico; isto govorimo mi Kitajci. Washington je bil junaški; isto smo mi Kitajci. Washington je bil velikan po duhu škoda, da ni več takih mož v Ameriki."

Arthur Naow, Japonec je djal: "Washington je bil jako pošten in dober človek. On je bil prvi predsednik Združenih držav. Jaz sem se učil o njemu na Japonskem ko sem bil sedem let star. Učil sem se o njemu in o češnjevem drevesu. Bil je odkritosrčen napram svojemu očetu. On ni znal lagati. Vsi Japonci se učijo ameriško zgodovino že v šoli. George Washington je prvak ameriške zgodovine. On je vodil ameriško vojsko zoper Veliko Britansko in Amerika je zmagala in dosegla svobodo in neodvisnost. Washington je zamogel prenašati težkoče kot japonski "samuraj", katerega lahko zrežete na colo velike kosce, pa se bo še vedno smejal. Pri Valley Forge je ležal v jarkih s svojim moštvom in je prenašal isto pomanjkanje kot prostaki. Bil je odkritosrčen zvest vodja in držal se je svojega prepričanja. Banzaj za Washingtona.

Tom Truptas, Italijan, je djal: "Jaz vem kaj pomeni ona zastava. Danes je praznik rojstva George Washingtona, vendar jaz ne vem kaj vse je on napravil, da ga tako slavijo. To vem, da je bil predsednik, a nam delavcem, kakor se vidi, je malo pomagal. Moj sin, ki je 15 let star in hodi v ljudsko šolo vam bo vse razložil vse o Washingtonu, kar želite zvedeti. On ima več časa študirati to stvar, jaz se zanimam bolj za socijalizem. Če vam je drago potrudite se na moj dom, 314 — 3 Ave West, in dobili boste vse podatke od mojega sina.

John Klemonsyik. Poljak je djal:

"Njegovo ime ni znano, ne vem pa kedo je bil George Washington. Mogoče, da je bil kedaj guverner države Minnesota."

Osem drugih Poljakov ni vedelo kedo je bil Washington ali kaj je storil. In Poljaki so najboljši Katoličani.

Joe Alijak, Asirec, je djla:

"Jaz ne vem kedo je Washington, vendar sem slišal, da je živel nekoč ta človek." Na drugi strani ulice je bila trgovina za tobak; v oknu je Aliajk zagledal oglas s katerim se je priporočal tobak znan pod imenom "George Washington Cut Plug". Pokazal je reporterju sliko, češ to je Washington.

Andrew O' Bryan, lumberdžek", rodom na homestead pri Jordan, Montana, torej Jenki, sin Irca in Nemke, toraj ne čistokrvni Jenki je djal:

"Jaz sem čul o Washingtonu tu in tam. V šolo nisem hodil, ker je ni bilo v naši okolici. Tovariši so mi pravili, da je bil George Washington naš prvi predsednik, vendar staviti ne morem na to. To liko vem, da je bil on slavni vojak, ki je oprostil Ameriko angležkega jarma; sedaj nosimo pa delavci ameriški jarem. O Lincolnu vem povedati več; in Lincolnov je premalo med nami, sicer bi še nas belesužnje oprostili. Odkar je živel Washington je že več kot 100 let in danes je slavljen njegov rojstni dan."

Pando Spiridoff, Črnogorec je djal:

"Washington je bil slavni vojskovodja v bitkah ko so se borili Amerikanci zoper Angleže za svobodo. On ni bil posebno izobražen, a bil je premeten in je dosegel velike stvari zato ker je bil praktičen. Jaz ne vem natančno kedaj je bil rojen, vem pa, da je bilo to dolgo predno sem jaz prišel v Ameriko. V Črnigori čitamo o Washingtonu že v šolah, a stvar sem že precej pozabil. Mi Črnogorci smo vsi taki junaki kot je bil hrabri Washington, naš Nikita ga pa brezdvomno prekosi."

O Washingtonu je dovlj če se odgovori, da je bil rojen 22. februarja leta 1732, toraj se slavi dne 22. februarja vsacega leta njegov rojstni dan. George Washington je vodil Amerikance v vojskah zoper Angleže za neodvisnost Združenih držav, katero so dosegli leta 1775. On je bil izvoljen predsednikom Združenih držav, katere so bstale prvotno iz 13 držav. Predsednikom je bil izvoljen potem ko so postale Združene države samostojne in je bil prvi predsednik.

— Zgorela je tiskarna Huntley Printing kompanije, katera je bila v bližini tiskarne Narodnega Vestnika. Škoda je cenjena na $75,000. — Kako je nastal požar je neznano.

— V našem uradu so se zglasili. Rojak Anton Prosen, Crosby, Minn. Rojak Jakob Škrjanc, grede iz Ely, Minn., v Rochester, Minn., kamor spremlja rojakinjo Prijatelj k zdravniku. Rojak Jožef Pavlin, Mangenese, Minn. Rojak Joe Smuk in Mrs Nora Greaney iz Greaney, Minn., sta prišla v Duluth, da proofata na svoje homesteade.

ZAHVALA.

Zahvaljujem se Jožef Talkoviču, salunarju v Duluth za prijateljsko postrežbo. Talkovič je mož poštenjak in priporočati ga moram vsakemu rojaku in bratu Hrvatu. Jožef Pavlin.

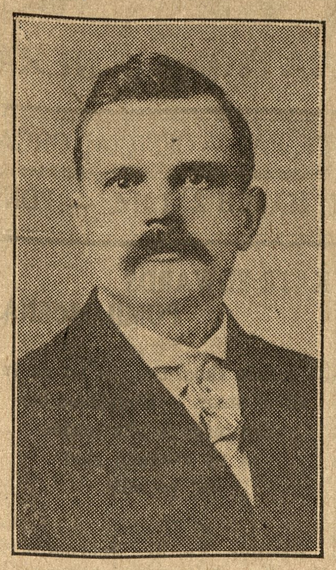
Aurora — Frank Miklich, kandidira za cestnega nadzornika. Slovencem priporočamo, da oddajo glasove Slovencu.

Barrows — Z delom se ravno ne moremo pohvaliti preveč, četudi smo stari rudarji vsi zaposleni. Bosi nam pripovedujejo, da ima družba mnogo naročil, in da se bo delalo s polno paro kakor hitro se odpre plovba na jezeru Superior.

Chisholm — Dne 23. februarja je bila dvignjena št. 47, katero je zadel rojak Matija Gršič in je dobil za $5. obleko vredno $30.

Frank Žagar, krojač.

Cenjenim volilcem!



Jaz bivam med Vami že dvanajst let in tržim z Vami z grocerijskim blagom že sedem let. Vsi me torej poznate.

Odločil sem se kandidirati za "village trustee", zatorej se obračam do vas rojaki volilci, da me podpirate pri prihodnji volitvi dne 10. marca.

Obljubim, da bodem deloval po svojih močeh za napredek splošnega občinstva, če mi boste poverili to odgovorno mesto.

To obljubljam in to hočem izpolniti, ako bodem izvoljen v ta urad.

S spoštovanjem

Joseph Jakshe

kandidat za trustee za občino Chisholm.

— Žena Marta Golovich na Morve road je prosila ubožni odbor za podporo, ker je v jako slabih razmerah ž njenimi tremi otročički, katere je zapustil mož in oče Peter Golovich že pred nekimi meseci brez da bi jim pustil kak cent denarja.

Družina je v hudi stiski za življenje in milosrčni rojaki in rojakinje se prosijo, da bi se usmilili otrok in bi družini malo pomagali, da bi vsaj ne stradala.

Kdor rojakov bi pa videl Peter Galovicha naj ga skuša pregovoriti z lepa, da je njegova dolžnost skrbeti za svoje otroke, četudi bi sam trpel nekoliko pomanjkanja.

— Kakor je znano se vršijo dne 10. marca volitve v tušajšknji občinski zastop. Slovenski delavci volilci združimo se in bodimo vsi enega mišljenja vsaj na volilni dan. Odajmo svoje glasove za delavske kandidate, ker jih imamo in sicer za "Truste" kandidirata rojak Anton Mahne in Finec Mat Jaasko. Ta dva kandidata sta za delavca in kot taka poznata delavske težnje. Vsakega delavca dolžnost je, da glasuje za nje.

Za "Treasurer"-ja ne kandidira noben socijalist, kandidira pa naš rojak Govže in kot Slovenci glasovati bi morali za Slovenca, posebno, ker je rojak Govže naklonjen delavskemu stanu. Pozdrav vsem zavednim volilcem.

J. Ule.

— Cenjenim volilcem township New Balkan se priporočam, da me podpirate pri prihodnji volitvi, ki se vrši dne 10. marca, ker kandidiram za "township supervisor-ja". Če bom izvoljen, hočem skrbeti za napredek našega okraja, posebno za dobre ceste. John Požar, kandidat za township supervisorja.

— Cenjenim volilcem! Naznanjam, da sem kandidat za blagajnika (Treasurer) za township New Balkan. Obljubljam volilcem, če bom izvoljen, da bom uradoval po svojih močeh v prid in razvoj naše okolice in nje prebivalstva. To je vse kar morem obljubiti in kar hočem izpolniti, če bom izvoljen v ta urad. — Lovrenc Paškvan, kandidat za township treasurerja.

Ely. — Žena Frank Prijatelja je šla v bolnišnico zdravnikov Mayo v Rochester Minn., glede operacije na vratu. Spremlja jo mož in Jakob Škrjanc, trgovec z zlatnino.

—Tukaj je umrl Joseph Markovich, majner, kateri je prišel iz Pittsburga, Pa. Obiskal je prijatelje na Chisholm, Minn., kjer je bil tri tedne. Na Ely je bil pet dni v bolnišnici, prej je pa živel pri Andreju Barbich na Savoj location. Vmrl je radi tura na možganih. Bil je 33 let star in samski

Eveleth. — Poročati imam žalostno novico, katera je zadela mojega bratranca in sobrata Frank Valentinčiča. V nedeljo 15. februarja ob 4. uri popoldne je zapustil stanovanje z namenom, da gre obiskati svojega očeta v Gilbert, Minn. Drugi dan zjutraj so ga našli železničarji tovornega vlaka ob strani tira vsega zmrznega. Pobrali so ga in prepeljali v Gilbert k zdravniku. Takoj potem sem dobil telefonično obvestilo, kaj se je pripetilo. Odpravil sem se takoj v Gilbert in dobil sem še živega a govoriti ni mogel revček. Po posvetovanju z zdravniki smo ga peljali na Eveleth, a sredi pota nam je zdihnil. Ko smo ga oddali pogrebniku se mi je poveda lo, da ima zlomljenih pet reber in rano v pljučah. Takoj se je sumilo, da je bil uapaden in popolnoma stepen.

Ranjki je bil še le 24 let star. Pripadal je k društvu Zarja, S. S. P. Z. št. 117. Omenjeno društvo mu je priredilo dostojen pogreb in ga je spremilo do groba k zadnjemu počitku. Počivaj v miru dragi bratranec in sobrat!

Dragi rojaki tu imamo dokaz kako potrebno in koristno je podporno društvo. Zatorej cenjeni rojaki, kateri še niste pri nobenem društvu pristopite v našo sredo, ker nihče ne ve, kje ga doleti smrt

Ranjki dragi mi bratranec in sobrat je prišel iz stare domovine 18. februarja 1913. Njegovo obletnico prihoda v Ameriko je obhajal 18. februarja 1914 — v beli rakvi v sprevodu z godbo na čelu.

V starem kraju zapušča žalujočo mater in staro mater, dva brata in sestro, tu na Eveleth pa očeta in bratranca.

John Pogačnik,
žalujoči bratranec.

— Vsem cenjenim članom društva "Zarja" št. 117 S. S. P. Z. se tem potom naznanja da prihodnja redna mesečna seja se bo vršila dne 8. marca 1914 v Max Stipetič-evi dvorani ob 9.30 dopoldne. Zatorej ste vabljeni vsi člani, da se seje polnoštevilno udeležite. Razpravljalo se bode o raznih točkah, ki so na dnevnem redu ter so velike važnosti za vse člane.

Zatorej kličem na svidenje dne 8. marca. John Pogačnik

Gilbert. — V Genoa rudniku je vjel plaz rudarja Walter Yrjola, 22 let star, in ga je usmrtilo. Delal je v družbi več mož pred parno lopato, ko se je udrla stran odprtega rudnika in je vjela Yrjolota, katerega je zasulo in zmečkalo.

Hibbing. — V Alice bodo položili letos več kot deset tisoč čevljev vodovodnih cevi in dvajset blokov bodo opremili z cevmi za električno razsvetljavo. Na Second in Fourth Avenue in na počeznih ulicah med First in Fifth Avenue bodo zgradili takozvani "White Way" (Belo cesto).

Virginia. — Sodnik Carey v občinskem sodišču je odločil, da ima plačati Mesaba Electric Railway družba gospodični Dahl $100.00, ker je neka kara povozila in usmrtila njenega psa.

— Jakob Stubler in njegova dva sina so poklicani pred sodišče, ker so dajali v saloonu Jakob Stublerja opojno pijačo nekemu 18letnemu fantu.

— V Alpena rudniku se je udrlo na formana Viljem Honey in rudarja Angelo Emiggi in je usmrtilo oba. Prvi je bil star 25 let in oženjen, drugi 44 let. Nesreča se je pripetila pri razstreljevanju. Obe trupli so dobili po večurnem kopanju.

OHIO.

Cleveland. — Starišem Lozar na Norwood Road je umrla 11letna hčerka Zofija za škrlatico. — Starišem Zimšek je umrla hčerka Rozalija in starišem Strmac v Collinwood triletni sinček Makso.

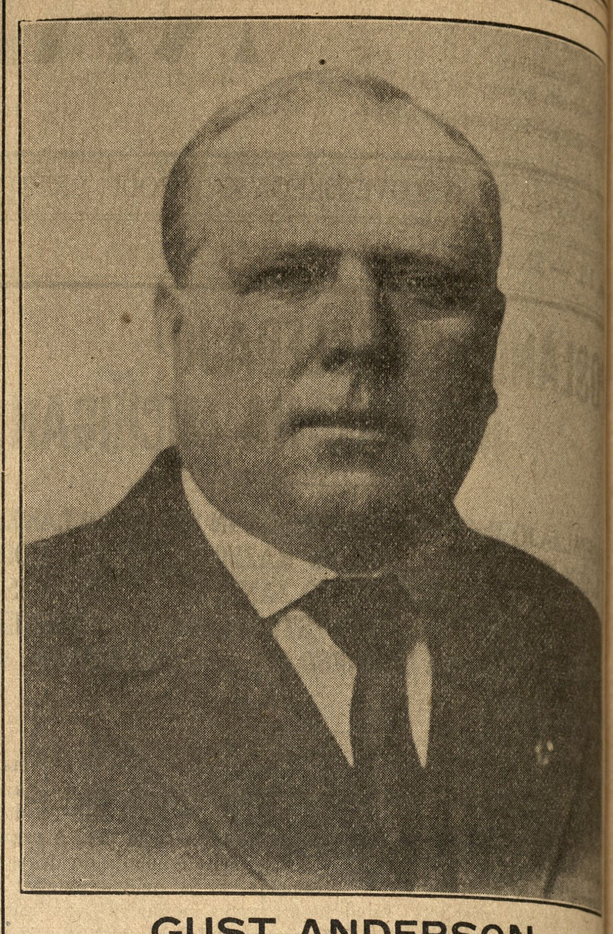
— Poročila sta se tukaj rojak Frank Zajc in gospodična Angela Demšar.

Barberton. — Tukaj je umrl Anton Maček, 27 let star, rodom iz vasi Mrčno pri Brežicah. Zapušča tukaj stariše, tri brate in dve sestri. Umrl je za jetiko. Bil je član društva "Triglav" št. 48, S. N. P. J., katero društvo mu je priredilo lep pogreb.

OREGON.

Oregon City. — Dne 24. februarja praznovala sta zakonska Matija in Neža Justin 25-letnico svoje poroke ali srebrno poroko.

Rojak Justin je ožji sorodnik Rt. Rev. J. F. Buh, Ely, Minn. V Ameriki je že 30 let. Prišel je v Oregon City, Ore., pred četrt stoletjem. Bil je eden prvih naseljencev v Brockway, Minn.



GUST ANDERSON
KANDIDAT ZA ŽUPANSKO MESTO NA CHISHOLM.

MOJ PROGRAM.

1. Jaz sem zato, da se napravijo cementna obcestna hodišča po vsej naselbini; tudi tlakovane ulice.
2. Jaz sem za podaljšanje "Bele ceste" (White Way) do Lincoln in "High School" poslopja.
3. Jaz sem za osemurno delo in deseturno plačo.

POZOR!

PLAČAJTE ZEMLJIŠKI DAVEK ZA 1913

NA

Miner's State Bank

Chisholm, Minn.

V založbi Narodnega Vestnika je dobiti

DELAVSKI ODŠKODNINSKI ZAKON

ZA DRŽAVO MINNESOTA

(Minnesota Workmen's Compensation Act)

Cena 30 Centov

Navodila kako postati državljan

Cena 15 Centov

Iz stare domovine.

KRANJSKO.

Umrli so v Ljubljani: Sestra Regina Škoda, usmiljenko, 26 let. — Jernej Bertot, železniški pripenjač v pokoju, 83 let. — Ana Žarna hiralka, 63 let. — Ignacij Marolt, berač, 70 let. — Josip Mencej, fijakerski 50 let. — Apolonija Steiner, preužitkarica, 72 let. — Josip Perše, golski učenec, 12 let. Anton Skok, mizarski pomočnik, 26 let. — Jernej Jamnik, ubožec, 72 let. — Josipina Poljanšek, delavka-hiralka, 52 let.

Predrzni konjski tatovi so se zopet pojavili no Dolenjskem. Figer Hinkota sodišče vže leto dni išče, a ne izda ga nihče. Januarja meseca se je pojavil s konji v Brežicah. Žandarmerija ga je prijela, a je patrulji zopet utekel. Figerjev najboljši prijatelj, 26 letni Janez Molan iz Bakuš, pa se je pojavil v Trsteniku pri Št. Rupertu. Njegovo obnašanje je vzbudilo sum in ga je orožništvo zasledovalo do Mirne. Na Mirni ga je aretiralo, hoteč ga peljati k občini. Pred žandarmerijsko vojašnico je pustilo stati s parom konj — 6 in 2letna kobilama v vrednosti 800 do 900 kron. Molan pa je raje pustil lepi živali in je pobegnil bogve kam. Kobili hrani sedaj občina v Mirni vže od 6. t. m. Molana pa zasleduje orožništvo. Čegave sta ti dve kobili, še ni znano, gotovo pa je, da so kje iz Hrvaške. Ta dva moža bi zelo rada dobila v roke novomeška sodnija, ker veljata za najnevarnejša konjska tatova. Pojavita se po sejmovih, češ hočeta kupiti živino, a vedno samo 'glihata'. To glihanje traja do prodajalčevega doma in to zato, da si ogledata kraj, — potem pa včasoma zelo dobro kupita — t. j. žival ukradeta.

Lep divji maček se je priklatil v Ilirsko Bistrico in ponoči pridno zasledoval kuretnino. Toda pri tovarnarju g. Samsi se je vjela v železje in zdaj je upati, da se bo bistriška kuretnina zopet lahko mirno posvetila izpolnjevanju sve topisemskega povelja: ljubite se in množite se!

Zadušil se je dne 4. febr. po noči v hlevu J. Hafnerja na Trati pri Škofji Loki Janez Šmid, delavec iz Smoljevega, obč. Selca, star 40 let. Kakor se domneva, prižigal je je cigarete ter zažgal steljo, na kateri je ležal. Požar s plamenom ni mogel nastati, ker je bil hlev dobro zaprt, tedaj je manjkalo zraka. — Poginil je tudi vol, vreden 300 K in 12 kokoši.

Dolenjci so se poboljšali. Dolenjska se je leta in leta skoro za vsako poroto "postavila" s številom porotnih slučajev, večinoma sami uboji in detomori. V zadnjem času pa se opaža, da število porotnih slučajev vedno bolj pada obenem tudi teža, obtoženih slučajev. Zadnja jesenska porota je bila v par dneh opravljena. Za prvo letošnjo poroto pa so bili skoro v zadregi, če bo sploh treba sklicati. Kolikor znano, se doslej pripravljajo samo trije slučaji: en uboj, en požig in ena — "svinjerija". Če se ne bo zdaj ob koncu predpusta fantje na "ohcetih" pri "voglarjenju" preveč puščali kri, bo porotniško zasedanje v dveh dneh končano. Pa ne samo pri poroti, tudi pri okrajnem kazenskem sodišču se to leto opaža razveseljivo padanje nele slučajev, ki jih državni pravdnik zastopa, ampak tudi zasebnih tožbarij zaradi razžaljenja časti. To sodišče je navadno izgledalo kot oblegana trdnjava samih znanih pravdarjev izmed našega ljudstva. Značilno je tudi, da so se tudi Novomeščani sami tako poboljšali, da že dolgo ni bilo nobenih posebnih pravd pred kazenskim sodiščem. Samo g. Golija se je ravno s sodiščem poslovil predno je odšel na svoje novo mesto Ljubljano. Ali pa bo ta razveseljiv socijalen pojav tudi kaj časa trajal, to je seveda drugo vprašanje.

Notarjev grob v novič izkopan. ..Augusta 1914 bo že sedem let, odkar se je porodila Hafnerjeva afera doli v Kostanjevici. V teh dolgih letih je afera prešla že vse inštance, od okrajnega sodišča v Kostanjevici in do najvišjega sodišča na Dunaju. Obsojen in oproščen je bil notar Hafner, kot glavni junak lastne drame. Istotako obsojen in oproščen je bil tudi Hafnerjev junak, znan pod imenom "Ubogi Urban". In že ko je svet mislil, da se je nad to, tudi politično gotovo jako zanimivo afero, za večno zaprl grob, nas je presenetila vest, da se bo ta grob vnovič izkopal. Česa še iščejo?

Odgovor na to vprašanje nam daje današnja obnovna razprava pred tukajšnjim civilnim sodiščem. Samo glavne točke posnamemo deloma iz zagovora c. kr. notarja Hafnerja po njegovem zagovorniku, deloma po zastopniku Urbana Zupančiča. Dne 19. augusta 1907 je Hafner poslal uredniku "Slovenca" Štefetu dopis namenjen za občinske volitve v Kostanjevici. Štefe je na ta dopis "pozabil" in ko je bil sobotni "Slovenec" že dotiskan, je dal iz dopisa napraviti letake ((pamflete.) Zavoj teh letakov, naslovljen na Hafnerjevega pisarja Sajovica, je prinesel Urban Zupančič v notarjevo pisarno. Hafner pa je od Štefeta dobil pismo, v katerem se opršča da je pozabil dopis natisniti, zato ga v drugi obliki pošlje na Sajovica. Ta je letake raznašal in se delal kot bi ne vedel, da je njegov šef z letaki kaj v zvezi. Vsebina letakov pa je bila žaljiva posebno za gg. Bučarja in Globočnika, ki sta proti Hafnerju tudi vložila tožbo. To je kratka predzgodovina.

Zgodovina sama pa se potem plete okoli napeljevanja h krivem pričevanju. Hafner bi bil po svojem takratnem pismonoši Urbanu rad dokazal, da res ni v nobeni zvezi s temi pamfleti. Leta 1908. je bil poleg Sajovica obsojen tudi Hafner zaradi zapeljevanja h krivem pričevanju na tri mesece ječe. Zapeljani Urban se je namreč sam ovadil in sodišču priznal, da je v preiskavi zaradi zgoraj omenjenih letakov po krivem pričal, ker ga je notar Hafner k temu napeljal. Hafner se je vstopu v ječo obvaroval s posredovanjem klerikalnih poslancev, ki so po dveh letih na Dunaju dosegli obnovo tega postopanja, iz katerega je izšla celjska razsodba, ki je za Hafnerja prinesla odrešitev. Ko je bil Hafner oproščen in rehabilitiran ((40.000 K odškodnine in ljubljanski notarijat), je pa Urbana Zupančiča zopet tožil radi razžaljenja časti, češ, da ga je Urban krivično obdolžil hudodelstva napeljevanja h krivemu pričevanju. S to tožbo je združil tudi zahtevo na odškodnino v znesku 5000 K. "Ubogi Urban" je bil pri okrajnem sodišču v Kostanjevici obsojen in je kazen tudi obsedel. Na podlagi te obsodbe je Hafner od Zupančiča še civilnopravnim potom zahteval že omenjeno odškodnino. Med tem, ko je bil Urban v zaporu, pa so se pojavile priče, ki so trdile, da je Hafner tega Urbana res napeljeval h krivemu pričevanju.

Zdaj se je stvar zasukala. Urban je po svojem zastopniku dr. Slancu prosil za obnovo kazenskega postopanja, po dolgih križevih potih je to tudi dosegel. Urban je bil zdaj pri obeh inštancah — oproščen. Vzklicno sodišče je izreklo, da se je Urbanu posrečilo dokaz resnice po novih pričah, da je notar Hafner njega res napeljeval h krivemu pričevanju. Nato je Urban Hafnerja prijel za tistih 5000 kron, katere je Hafner od njega zahteval kot odškodnino. Tedaj pa je Hafnerjeva afera prestopila v nov ali "izpremenjnei položaj". Civilna tožba proti notarju Hafnerju je bila vložena že sredi novembra 1912 Hafner je to tožbo kratkomalo odklonil, češ, da že svojčas pride z daljšim ugovorom. Zato pa je tukaj v daljši vlogi odklonil vse sodnike novomeškega sodišča in zahteval delegiranje drugega sodišča. To svojo zahtevo je gnal skozi vse inštance, pri čemer so ga klerikalni poslanci zopet čvrsto podpirali. Vendar to pot je bilo vse trkanje po raznih vratih zaman. Zahteva po delegiranju drugega sodišča se je odklonila. Našel je nato še nov razlog zo odklonitev novomeških sodnikov. Pa tudi to pot je propadel. Ko je videl, da tako negre, je skušal obravnavo v Novem mestu z raznimi pripomočki iz dr. Peganove pisarne zavleči, najraje tja čez "sodni dan", ko bo ljubi Bog sam sodil. Ali razprava je končno morala biti le razpisana in sicer je bila določena na današnji dan. Pa iznajdljivi gospod Hafner še ni obupal. V zadnjem hipu, na večer pred obravnavo, še le je poslal dolgovezni odgovor na tožbo. V tem odgovoru zopet vse zanika, kar mu ni všeč, sklicuje se na svojo kardinalno pričo Sajovica, ki je zdaj zaradi svoje neuteŠljive ljubezni do romarskega denarja na varnem spravljen. Pa tudi nove priče navaja, tako n. pr. svojo, v Ameriki se nahajajočo služkinjo, ki bo pričala, da je Mafner tisto jutro in tisti čas, ko Urban trdi, da ga je Hafner na grajskem vrtu nagovarjal h krivem pričevanju, bil še v svojem stanovanju, v postelji.

Ker je dr. Slanc ta Hafnerjev odgovor dobil še le na večer pred razpravo, in je bilo izključeno, da bi mogel nanj primerno odgovoriti, je pri razpravi stavil predlog, naj se obravnava preloži, notarja Hafnerja pa obsodi na stroške te obravnave. Temu predlogu je okrožno sodišče ugodilo in notarja obsodilo na 32 K stroškov. To je Hafner s svojim očividnim namenom razpravo zopet zavleči, za enkrat dosegel.

In kaj sedaj? Dr. Slanc mora zdaj sestaviti odgovor na Hafnerjeva oporekanja in ko ta spis sodišču prodloži, se kmalu zopet raz piše druga obravnava. Tako g. notar Hafner sam skrbi, da preko groba njegovih afer še dolgo ne bo trava zrasla.

ŠTAJERSKO.

Zaprli so v Ljubnem na Zg. Štajerskem tajnika trgovsko-obrtne zbornice dr. Reischa zaradi poneverb zborničnega denarja. Iste znašajo nad 10.000 K. Dr. Reischl jih je porabil za neko pasivno papirno tvornico, čije solastnik je.

Iz Ruš pri Mariboru. V tiho dolino, severno od malega železniške ga postajališča Fala, se je naselilo hrupno življenje. Štajerska družba za proizvajanje elektrike, ki ima že elektrarni v Lebringu in Andritzu pri Gradcu, gradi ob Dravi novo velikansko centralo, ki bo dajala da 30.000 konjskih sil. Tok bodo speljali čez hribe in doline v Lebring in Gradec; v tukajšnji okolici ga ne bodo oddaja li. Kapital je dala na razpolago neka švicarska banka v Bazilju. Zato imajo pri gradnji falske centrale prvo beseda tudi Švicarji; inženirji so razun nekaterih začetnikov sami Švicarji. Tekom dobrega leta se je cela dolina spremenila; ob Dravi je vse polno barak industrijskih železnic, dva velikanska bagernika, nove hiše za stanovanja inženirjev in za upravo; nastale so gostilne in trgovine, ki delajo vse z velikimi dobički. Pri delu je zaposlenih sedaj okoli 600 delavcev, nekaj domačinov, potem drugih Slovencev, Nemcev in Italijanov. Slednji opravljajo najtežja, ali najbolje plačana dela. Trezni so in varčni, zato ni dvoma, da bodo odnesli domu težke tisočake. Večinoma pa so delavci Slovenci. Ne delajo slabo, a svoj zaslužek večinoma zapijejo. Ko dobe v soboto denar, pijejo in razsajajo potem do ponedeljka zjutraj. Ne vsi pa jako mnogo naših ljudi je takih. Pozna se da nimajo smisla za varčevanje z denarjem in s svojimi telesnimi silami. Tu se odpira onim, ki žele našemu ljudstvu boljše bodočnosti, velikansko polje delavnosti. Položili so pri gradnji 4 kezone in v njih so prodrli že do 7 m pod vodo. Šli bodo 12 metrov in potem zgradili na tako globoki in trdni podlagi velikanski jez, ki bode silil doslej neposlušno Dravo, da bode služila ljudem in delala — tujemu kapitalu. Celo delo bo gotovo do leta 1917. To bo ena izmed največjih električnih central daleč na okoli. Sicer pa dobimo v kratkem še eno veliko električno centralo ob Dravi, nekaj nižje od naše vasi, blizu Kamnice. To zgradita mesti Gradec in Maribor skupno. Z delom bodo bržkone že pričeli na spomlad. Ta centrala bo dokaj manjša od falske in bode šla doma čim potrebam na roko. Ni dvoma, da se bode s tem pospeševala industrijalizacija cele okolice.

V Frankovcih tik Ormoža je umrl nagloma vsled mrtvouda g. Blaž Lichtenwallner, bivši kmetovalec na svojem domu, v 78 letu svoje starosti. Bojeval se je 60. leta pri Kralj. Gradcu, v mlajših letih je bil ud ormoške čitalnice. Pogreb je imel mnogo udeležencev, tudi ormoška čitalnica je poslala deputacijo.

Iz Št. Jurja ob Južni železnici. V Kalobju so našli zmrznjenega 83letnega delavca Jurija Škrabla. **Iz Šent Jurja ob Južni železnici..** Stepla sta se pod oknom neke lepotice v Kalobju dva kmečka fanta iz ljubosumnosti. Pri tem je Jožef Žibert dobil s kolom po glavi tako hud udarec, da je nezavesten obležal.

Velik požar so imeli v trgu Ligistu na Srednjem Štajerskem. Vsled neprevidnosti nekega trgovskega vajenca je eksplodiral v skladišču trgovca in župana Finka bencin. Nastal je strašen ogenj ki je v eni uri skladišče z veliko zalogo blaga popolnoma uničil. Vajenec, ki je nesrečo zakrivil, je dobil tako težke opekline, da najbrže ne ostane pri življenju.

Iz Celja. V farni cerkvi je zadnje čase večkrat zmanjkalo ženskam iz žepov denarnic. Te žepne tatvine je izvrševala neka že večkrat kaznovana Elizabeta Stiplošek iz Gaberja, ki so jo sedaj tudi zaprli.

Nove orožniške postaje na slovenskem Štajerskem. Dne 1. jan. t. l. so ustanovili sledeče orožniške postaje: Sv. Margareta v Gorišnicah v radvanjski občini, v Gornji Pulskavi, v Zrečah in v Kapeli pri Brežicah.

Nezgoda železniškega delavca. Iz Maribora poročajo: V torek ob 9. uri dopoldne je šel pregledovalec Peter Škrbinc čez železniški most. Zaradi megle ni opazil prihajajočega stroja. Stroj ga je zgrabil in sunil ob stran. Škrbinc ima dvakrat zlomljeno nogo. Prepeljali so ga v bolnišnico.

PRIMORSKO.

Smrt preganjanega sodnika. V Vidmu je umrl sodni svetnik iz Splita Anton Kronja, ki je bil začasa prve balkanske vojske v preiskavi, potem premeščen in pretiriran. Možu se je vsled šikan pred postavljenih oblasti omračil um.

Aretacija trgovca z dekleti. V iszeljeniški pisarni družbe Cunard v Trstu so aretirali na ovadbo zastopnika ruskega društva proti zavajanju žensk v prostitucijo čevljarja Jurja Kosubo iz Onešina na Ruskem in njegovo žrtev, mlado lepo deklico Ido Kicinovo, od ravno tam. Košuba je hotel prodati deklico v Ameriko. Pri preiskavi je Košuba trdil da je z deklico pobegnil, ker dekliini starši niso hoteli privoliti, da bi se z njo poročil in sicer radi tega ne, ker je on pravoslaven, dekle pa je židovske vere. Tudi je trdil, da se mu je dekle med potjo prostovoljno vdalo. Košubo izroči policija sodnim oblastim, deklico pa so poslali staršem.

Streljal na postajenačelnika. Viktor Tomažič železniški delavec pri državni železnici v Trstu je bil te dni odpuščen od dela ker ga ni. Mož se je pritoževal, nato pa včeraj ustrelil trikrat proti postajenačelniku Gustavu pl. Stullerju pri sv. Andreju, kjer je bil uslužben, ne da bi ga zadel, ker se je postajenačelnik pravočasno priklonil k tlom. Tomažiča so seveda aretirali.

Samomorilni poskus dveh Slovencev na Reki. Bolničar v reški bolnici Franc Žganjar je izpil steklenico sublimata in se bori s smrtjo. Kmalu nato se je na isti način zastrupila 24letna kasirka v kavarni "Operaio", Rezika Bertoncelj, doma iz Stražišča pri Kranju in pustila pismo, v katerem pravi, da si je končala življenje, ker je "preveč ljubila svojega Franceta Žganjara". "Več ljudi se je že zastrupilo," piše, "pa sva se zdaj še midva". "On se je umoril zaradi mene, jez sem se zaradi njega". Rezika se tudi bori s smrtjo. Ti somoumori s svojimi trapastmi motivacijami so dokaz velike umske in moralne propalosti.

Aretacija srbskega častnika. Na Reki so aretirali v ladjedelnici "Danubius" nekega delavca K. Bantila. Preiskava je baje dognala, da je Bantič aktiven srbski častnik in je vstopil v ladjedelnico kot delavec da bi spoznal razne skrivnosti v ladjedelnici.

Strahovi. Pred kratkim so aretirali v Spljitu dva srbska podanika in sicere nekega Barga Bogojeviča, ki je srbski reservni častnik in uradnik srbskega zunanjega ministrstva, in nekega Štefana Miliča, ki je mesar v Belgradu. Na zahtevo oblasti so odpeljali aretiranca na Sušak. Obtožena sta, da sta vohuna in vsesrbska propagatorja. Istočasno so aretirali na Sušaku nekega kavarniškega natakarja in blagajničarko, ki sta tudi oba Srba. Uvedli so hišno preiskavo, katere resultat še ni znan, širi pa se govorica, da so našli pri njih baje strašne stvari. Vsled te aretacije je šla deputacija Srbov v imenu srbskega konzulata k šefu obmejne policije na Sušaku, da izve, kaj je povod aretacijam. Šef obmejne policije j odklonil vsako pojasnilo. Uvedli so obsežno tajno preiskavo, napisali težke protokole in jih poslali naravnost banu baronu Skerleczu.

Pretep med goriškima laškima veljakoma. V neki goriški kavarni sta se sprla deželni odbornik dr. Pinausig in župan iz Lucinica-Perco. Perco namreč toži deželni odbor goriški, ker mu le-ta noče izplačati 60.000 kron zgradbenih stroškov za neko stavbo, pri kateri je Perko zelo prekoračil proračun. Perco je v kavarni psoval deželni odbor, češ, da sede v njem sami lumpje in sleparji. Dr. Pinausig je na to Percu priložil zaušnico in odšel iz kavarne. Perco je šel za njim in ga je pred kavarno obdelaval s palico tako, da je bil dr. Pinausig ves krvav. Stvar je seveda vzbudila veliko pozornost.

KOROŠKO.

Kmetski strah se je zopet pojavil na Zgornjem Koroškem in sicer v obsežnem lovišču kneza Liechtensteina. Lovci so napravili velik lov in so zverino že večkrat obkolili, toda jim je vedno zopet ušla. Nekateri trde, da je izredno velika divja mačka. Našli so sled da je žival ubila nekega velikega srnjaka in ga vlekla 150 korakov daleč v goščo, kjer ga je raztrgala. Ostanke srnjaka, ki jih je pustila zverina, so požrle lisice. Sploh se opaža, da so se, odkar se je pokazala zopet divja zver v okolici, silno razmnožile lisice. V volišča je odšlo tudi že več vojaških patrulj. Tudi so napravili vojaki v lovišču telefonske zveze.

Ogenj je hotel zanetiti v celovški kaznilnici neki Leo Wultsch, ki je zaprt zaradi tatvine. Znosil je na kup slamnice in rjuhe. Ogenj je pogasnil njegov tovariš v celici, pri čemur ga je hotel Wultsch zadaviti. Med pretepom je prišel ječer, ki je nasilneža spravil v drugo popolnoma prazno celico.



DR. RICHTER'S
Pain Expeller

Prežene bolečine revmatizma, pokostnice, mišični revmatizem, nevralgijo ali trganje po čeljustih. Olajša vse bolečine in trdosti v členih in mišicah. Izvrstno zdravilo, če se kak člen izpahne, za hromost ter odrgnenja. Hitro ozdravi prehlajenje, gripo, boleči vrat in nahod. Zabrani vnetje pljuč in tiščanje v prsih.

Ozdravi glavobol in zobobol.

4—5 kapljic v kozarcu vode je izvrstno sredstvo za grgranje v slučaju vnetja grla.

Če se užije (4 kaplje v kozarcu vode) je izvrstno zoper krč v želodcu in neprebavljisti.

Pristni expeller pride v zavojčku, kakor ga kaže slika.

PAZITE NA NIČVREDNE PONAREDBE.

25 in 50 centov steklenica v lekarnah.

F. Ad. Richter & Co.
74-80 WASHINGTON STREET NEW YORK.



610-611 Alworth Bldg.
DULUTH, MINN.

Ali ste se že poslužili prilike, katero Vam nudi LAKE VERMILLION SUMMER HOME CO. na zemljišču, znano pod imenom VERMILLION GROVE, okoli petnajst milj od mesta TOWER na jezeru VERMILLION? Ta naselbina ima veliko bodočnost. — Pišite po podrobnosti, predno se cene zvišajo. — Poslali Vam bomo popis in zemljevid te nove naselbine.

LAKE VERMILLION SUMMER HOME COMPANY
610-611 Alworth Building, -:- Duluth, Minn.

Kadar greste nazaj v stari kraj zahtevajte "tiket" za

Baltimore and Ohio železnico
CHICAGO do NEW YORKA

Pišite: R. C. HAASE,
Northwestern Passenger Agent, ST. PAUL, MINN.
po parobrodno knjižico, ki kaže vdobnosti te železnice do parnika.

Gladka vožnja

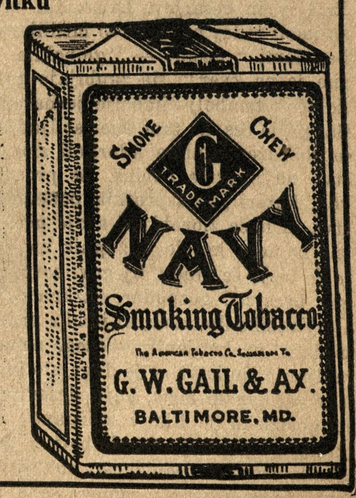
Vse teče gladko za šoferja, če ima dišeče, sveže izsukane NAVY cigarete v zabavo. Njegove roke so mirne in njegove oči bistre — in je srečen in zadovoljen.

GAIL & AX
NAVY
Long Cut Tobacco
"Najboljši tobak v najboljšem zavitku"

NAVY je tako pristen, mil tobak, da ga zamorete kaditi ves dan z veseljem.

NAVY ima čudezni okus in duh — sladek, bogat in prijeten — kar pride iz skrbnega vležanja in bledenja, katerim je podvržen ta zreli, mili tobak iz Kentucky-ja. NAVY zavoj s štirimi ovitki drži ta tobak pristen in svež.

Iz tega dolgo rezanega tobaka se je lahko navaditi zvijati lepe cigarete. Prilegal se Vam bo tudi v fajfi ali za zvečenje — ker NAVY je poznan kot "tobak za vse svrhe".



PROSTO Vprašajte Vašega trgovca za knjižico cigaretnega papirja, katerega Vam bode dal brezplačno z vsakim zavojčkom za 5 centov.

THE AMERICAN TOBACCO COMPANY

"Narodni Vestnik"

National Herald.

Slovenic Semi-Weekly.

Owned and published by the

Slovenian Printing & Publishing Company

a corporation.

Place of Business: Duluth, Minnesota, 405 W. Michigan Street.

National Herald

Issued every Monday and Thursday; subscription yearly $2.00

The best Advertising medium among Slovenians in the Northwest.

Rates on application

Entered as second-class matter May 11. 1911 at the post office Duluth, Minn., under the Act March 3, 1879."

„NARODNI VESTNIK"

Izdaja

Slovenska tiskovna družba, Duluth, Minn.

izhaja vsak ponedeljek in četrtek zvečer na 8. straneh

Naročnina stane:

Za Ameriko in Canado za celo leto . . $2.00
za pol leta . . $1.00
Za Evropo za celo leto $3.00

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo.

Denarne pošiljatve in dopisi se naj pošiljajo na naslov:

"Narodni Vestnik", 405 W. Michigan Street, Duluth, Minn.

Telephone, Melrose 1113.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

POMEN IZOBRAZBE.

Geslo: Prosveta ljudstva je opasna stvar!
Globokim žepom našim je na kvar!
(A. Aškerc.)

V razpravah te vrste, katere so se priobčevale v Narodnem Vestniku v odlomkih že leto dni, in katere so, na eni strani razburile marsikako vsled profitolovstva navidezno mračnjaško dušo, na drugi strani so pa odprle oči marsikateremu, ki ni imel prej vpogleda v zgodovinski razvoj človeštva, smo že o tem govorili, da kljub vsej širni evoluciji starih narodov vendar nižji sloji, siromaki in pa neplemenitaši, niso bili deležni napredka in prosvete v isti meri kot "mojstri" in "carji" človeštva. Gotovo so tudi siromaki in proletarci delili zavest svoje veljave kot narod, a duševno naobraženi niso bili in se zato tudi niso mogli udeleževati vlade same in pa drugega prosvetnega dela. Seveda so pozneje ti sloji pri Grkih kakor Rimljanih vsled premoči dosegli, da so imeli in imajo svojo ljudsko zbornico, a tam so se pustili zapeljati od vsake ga, ki jih je znal preslepiti z ognjevito besedo. Zato se prav za prav niso vdeležili ničesar bili so kimovci, slamni možje, kakor jih je še dandanes mnogo med nižjimi sloji, in vsled te neradikalnosti je trpel in trpi še dandanes proizvajalni razred človeštva. Višji sloji pa, ki so bili izobraženi, tudi izobraženi meščani, tržani in vaščani, so se pa postavili s pomočjo in vsled naobrazbe na čelo ljudstva. Kmetje, ki so si izurili ne le roko ampak tudi razum, so postali celo rimski cesarji! Biti mora torej vendarle nekaka razlika med temi, ki so izobraženi in onimi, ki niso. Sicer bi temu lahko oporekali, in med nami Slovenci je mnogo takih figur, ki same ne store ničesar za prosveto naroda slovenskega, kakor hitro pa isti, ki se potrudili, da kaj spiše,, spusti piko ali vejico ali napravi vejico ali piko tam kjer se tem cenzorjem ne dopade, pa zlijejo po njem vso gnojnico s katero je napolnjena njih kosmata duša. Oporekati se da na razne načine, ker podirati je vedno ložje kot graditi, ukazovati je vedno ložje kot izpeljati, zato se tudi lahko oporeka, če zapišem, da je bila neizobrazba kriva, da so bili plebejci vedno podjarmljeni, češ, da niso bili nižji stanovi pri Rimljanih in Grkih toliko izkoriščani zato ker niso imeli izobrazbe, ampak največ zato ker niso imeli svobode. To je sicer deloma res, a pozneje, ko so imeli pravico povzdigniti svoj glas v ljudski zbornici, so bili pač toliko svobodni, da bi bila izobrazba mogoča. Sploh, dejstvo je, da je izobrazba sredstvo, ki loči ljudstvo, ki povzdiga narod in pa tiste njegove panoge, ki so deležni tega sredstva. Akoravno sicer stari narodi v razmerju s sedanjimi niso imeli veliko izobrazbe, jih je izobrazba vendar silno ločila med seboj, in tudi od narodov z manjšo izobrazbo.

Prej ko si predočimo potrebo izobrazbe, poglejmo kedo ima pravico do nje, **kedo** si jo lahko prilasti, **kje** in pa **kako**!

Brez uvoda povdarjam, da ima pravico do izobrazbe vsak človek. Dolgo sicer ni bilo mogoče izobražati se nižjim in ubožnejšim slojem, kajti srednji vek ni skrbel za šole; svobodomiselne časnike, knjige, pisatelje in govornike je na gromadah žgal, in zatrl je z nasiljem in prokletstvom vsako duševno gibanje v bojazni za tirane posvetnih duhovskih kraljev in cesarjev. Državniki in duhovniki so imeli tedaj prav, če so mislili z navedenimi besedami v geslu: — "globokim žepom našim je na kvar!" da zgubljajo gospodstvo in dobiček tembolj čimbolje je narod izobražen. Saj pa je res, da tam, kjer so ljudje neumni in neizobraženi. lahko kdorkoli zlorablja ljudstvo na najgrše načine. Le prosvitljeni človek, kateri je nasprotnik poneumnenju ljudstva in neče zlorabljati svoje učenosti v sebične namene kot jo je župnik na Vodicah, kot so jo in jo še mnogi njegovi sovrstniki in njegov presvitli gospodar, razkrinkuje sleparije ala Vodiško Johanco, ki je bila prav za prav le sredstvo prekanjenih v dosego namena. In zlorabljanje ljudstva se je dogajalo in se še dogaja v velikanski meri, kajti državna in cerkvena gosposka je lila v možgane priprostega ljudstva s pomočjo raznih bolj ali manj prekanjenih uražever ponižnost, pohlevnost, pokornost in nezaupanje v samega sebe, tako da vidi to vbogo ljudstvo že v biričih in kaplanih nekake bogove, katerim se odkriva in jim poljubuje roke. Ti prekanjenci so zvezali ljudstvo v krivične postave in ukaze, obremenili so ga z davki, in zlorabami najnižje vrste, vse pod pretvezo — "za vero in cesarja", Boga so pa pustili za enkrat na stran. Za dokaz temu govori osebna sužnost kmeta, posebno v starem kraju, kjer nima večina kmetov vzlic trudapolnemu celoletnemu delu niti toliko, da bi nasitili želodce svojih otrok s koruznimi žganci, če mu trgovec ali mlinar ne da moke na puf. To so dejstva, to niso fraze, in če zasluži kedo linčanje, zaslužijo ga isti, ki zastrup ljujejo duh priprostega ljudstva z vražarijami v namen, da bi ga odirali do kosti. Zares, namen posvečuje sredstva! Za dokaz temu pa govori tudi podla zloraba ljudij v politične namene in kazen na grmadi za one, ki so se upali dvigniti svareč glas ljudstvu v pojasnilo. Dandanes spreminjajo mišljenja razmere; da, dandanes so se že razmere in mišljenja izpremenile temeljito. Grmad ni več, kmetič več ne kinča hiš za sprejem pol duceta močnih dedcev, kadar pridejo da bi napolnil njih vreče in barigle s kolekturo. Svoboda prihaja rapidnim korakom med vsa ljudstva, med vse sloje in stanove in v vsakega človeka, če jo hoče le izrabiti. Danes je vsakomur mogoče izobraziti se. Države, celo Rusija in Turčija, zidajo šole za prvo izobrazbo. Kako važno je, če zna človek brati, pisati računiti, če ve kje leži ta dežela in ona, ta država in ona, če pozna nje razvoj, nje zgodovino, če zna poleg lastnega še kak drug jezik, to je danes splošno znano, to ve danes že vsakdo, bodisi po izkušnji bodisi po uvidevanju. V najnovejših letih pa niti ta izobrazba več ne zadostuje. Treba je temu še širše politične, onemu temeljite gospodarske, temu globlje socijalne, onemu popolnejše znanstvene izobrazbe. Toraj ne le pravica, tudi potreba je izobraziti se! Treba je nadalje vsakomur še neke vsesplošne naobrazbe, in to izobrazbo zamore dandanes doseči vsakdo s pazljivim čitanjem časnikov ki so nekako vseučilišče vsakega naroda. Kakošnega pomena je vsaka izobrazba izvedeli bomo v nadaljevanju te razprave.

(Dalje prihodnjič.)

NOVA BALKANSKA ZVEZA.

Z ruske strani se poroča, da se vršijo sedaj v Bukarešti zaključna pogajanja o novi balkanski konfederaciji, ki bo obsegala Srbijo, Grško in Romunijo. Na romunskem dvoru se nahajata oba najodličnejša balkanska diplomata Pašič in Venizelos. Oba sta prispela iz Peterburga kjer sta se v dolgih konferencah posvetovala z ruskimi državniki. Nemško časopisje smatra, da gre za novo opasno akcijo ofenzivnega značaja, za balkansko zvezo, ki da je v prvi vrsti naperjena proti Avstriji, češ Rusija se čim dalje očividnejše pripravlja na sovražne udarce proti habsburški monarhiji in proti trozvezi. Entrevuja balkanskih državnikov zasluži brez obzira na strah, ki ga čuti nemška javnost; gotovo največjo pozornost. Oči celega političnega sveta so danes uprte v romunsko glavno mesto in vprašanje po vsebini in uspehu peterburških in bukareških konferencah je evropejsko.

Naše informacije, ki smo jih dobili iz krogov balkanske diplomacije, potrjujejo, da gre v Bukarešti za osnovanje ožje zveze med Srbijo, Grško in Romunijo. Značaj te zveze pa se krivo pojmuje. Bukareški dogovori nimajo nikake agresivne tendence temveč so predvsem konservativnega značaja. Vse tri imenovane države imajo veliki interes na tem, da ostanejo določbe bukareškega miru za vedno nedotaknjene. Ta bukareška pogajanja imajo torej predvsem namen, ugotoviti potrebne konsekvence, ki bi izvirale iz morebitnih poskusov od treje strani proti integriteti bukareškega miru ter precizirati dolžnosti, ki bi za vsakega izmed kompaciscentov v tem slučaju nastale. Tozadevni dogovor je torej zgolj defenzivnega značaja ter ni naperjen proti nikomur kdor je napram bukareškemu traktatu lojalen. Torej tudi proti Turčiji in Bolgariji ne, ako se ti dve državi odrečete onim avanturskim načrtom, ki jih gojijo gotovi krogi v Carigradu in v Sofiji. Napačno bi bilo tudi mnenje, da pomenja srbsko - grško - romunska ententa nekak odgovor na tajno bolgarsko - turško alijanco, o kateri se je v zadnjem času mnogo govorilo. Taka alijanca ne obstoja in akoravno kaže sedanji bolgarski kabinet v splošem precej malo politične uvidljivosti in treznosti, je vendar izključeno da bi bil sklenil s Turčijo ofenzivno zvezo, ki bi ogrožala koncem koncev v prvi vrsti — Bolgarsko samo. Na drugi strani pa vedo tudi turški državniki položaj gotovo dobro presoditi. Notranje razmere v Bolgariji so popolnoma neurejene, armado bo treba reorganizirati, gospodarsko stanje je žalostno, finance obupne, kabinet Radoslavov je od danes do jutri: v teh razmerah Bulgarija ni nikaka koristna zaveznica, ni kakor pravi Nemec zvezezmožna. — Turško - bolgarska ofenzivna konvencija naperjena proti ostalim balkanskim državam torej ne eksistira. Pač pa obstojijo dogovori med mladoturškim in macedobolgarskimi krogi, ki merijo na to, izzvati spomladi v Makedoniji obširno revolucijonalno gibanje. Ti dogovori so bili sklenjeni z vednostjo sedanje bolgarske in turške vlade, ki bodete to skupno turško - bolgarsko "privatno" akcijo gotovo tudi podpirali. Tako Srbija kakor tudi Grška pa imate sredstev dovolj na razpolago, da zatrete oziroma uničite take in podobne načrte v "lastnem delokrogu". Že iz vsega tega je razvidno, da nastajoča zveza med Srbijo, Grško in Romunijo nima niti neposrednih defenzivnih ciljev ter je, če smemo rabiti ta izraz, zavarovalna družba za vzdržanje sedanjega statusa quo na Balkanu.

V enem oziru gredo dogovori morda preko tega pricipa. Usoda Turčije je negotova in bolj kakor kdaj je računati glede nje na razne eventualnosti. Napram tem eventualnostim je seveda treba zavzeti pravočasno stališče, ker je naravno, da se balkanske države v slučaju poloma na Turškem ne morejo in ne sme jo zadovoljiti z vlogo mirnega in neinteresiranega opazovalca.

Pripomniti je, da ostane Bolgariji vedno na prosto, da se pridruži zvezi, v kateri se bodo balkanske krščanske države na temelju medsebojno priznane in garantirane integritete lahko svobodno gospodarsko in kulturno razvijale.

Nova balkanska zveza ne namerava biti le politična alijanca. Med posameznimi balkanskimi državami eksistirajo mnogi skupni gospodarski interesi in mnoga gospodarska vprašanja se bodo dala z utrditvijo medsebojnih prijateljskih odnošajev jako uspešno rešiti. Ne le politična, temveč tudi gospodarska samostojnost krščanskega Balkana bo boljše, kakor do sedaj zasigurana. Balkanske države potrebujejo po tolikih naporih in žrtvah mirnega razvoja. Povečale so svoja ozemlja in si naprtile velikansko nalogo svoje teritorijalne pridobitve politično, gospodarsko in kulturno asimilirati. To ne gre čez noč, za to je treba dolgih let. Že iz tega dejstva je razvidna nesmiselnost trditev, da gre pri novi balkanski zvezi za kake agresivne politične akcije, ali pa celo za Avstriji sovražno konfederacijo.

Eno pa je res: Balkan se vedno bolj osvobojuje tutorstva evropejske diplomacije ter želi upravljati svoje zadeve tako, kakor smatra to za sebe koristno. Evropejske velesile se morajo s tem dejstvom sprijazniti, njihovi nekdanji "varovanci" so pač odrasli. Postali so polnoletni.

PROGRAM ČRNOGORSKE VLADE.

Nedavno tega je bila nanovo izvoljena črnogorska narodna skupščina.

V eni izmed prvih sej je podala vlada narodni skupščini svoj program ki je tudi za širšo javnost v marsikaterem oziru zelo zanimiv.

V tem programu se poudarja med drugim:

"Izginile so ograje med obema svobodnima in neodvisnima srbskima kraljevinama in ni nam več treba v tem oziru trositi svojih moči, vendar pa moramo še izvršiti marsikatere neizvedne narodne naloge. In uresničenje teh je odvisno od zmernosti, takta in preudarnosti onih, ki imajo v rokah upravo v Črni gori in v bratski Srbiji...

Pred vsem je potrebno, da se uveljavi skup na vojaška in diplomatična akcija s Srbijo v vseh vprašanjih, ki se tičejo uresničenja naših narodnih teženj in stremljenj; treba je, da z združenimi silami zberemo vso svojo energijo in vse svoje moči in jih vložimo v obrambo srbskih narodnih interesov.

Mi izpovedujemo narodno edinstvo Srbov in Hrvatov in bomo zvesti tradicijam Črne gore in njenih vladarjev, najizraziteje in nevstrašno delovali za jugoslovansko vzajemnost in edinstvo v vseh kulturnih podvigih jugoslovanskih in sicer po svoji moči in veličin..

Nadalje je potreba, da pazno n skrbno negujemo idejo o skupnih interesih balkanskih držav in jih spravljamo v soglasje s svojimi cilji, ne žrtvujoč pri tem pravičnih interesov Črne gore in srbstva.

Takisto pa je tudi treba, da vzdržujemo dobre in korektne odnošaje s sosedi in zdrugimi državami, naslanjajoč se zlasti na mogočno in vekovno našo zaščitnico veliko Rusijo.

Črnogorska vlada je torej sprejela v svoj program idejo o narodnem edinstvu Srbov in Hrvatov in o jugoslovanski vzajemnosti in skupnosti!

To dejstvo je zgodovinskega pomena in bo začrtano v jugoslovanski povestnici z zlatimi črkami.

Naj se sodi o jugoslovanskem pokretu tako ali drugače, eno je čisto gotovo, da se je dandanes jugoslovanska ideja že tako ojačila in okrepila, da tvori že glavno točko v vladnem programu ene izmed jugoslovanskih držav.

Vesten pisatelj ne more mladine nikdar dosti svariti, naj se vendar varuje pohajkovanja; kajti lehko se reče, da se največ nesreč rodi iz te nečednosti. Našim pisateljem se, hvala Bogu, ne more nič očitati v tem oziru. A kako vendar, da se mladeniči očividno tako malo drže njih pravil? Vzrok je ta, ker se taki nauki o priliki in nepriliki pripovedujejo. Ako zdravnik pred bolnikom razloži nože in klešče in vode, zbal se bo bolnik in dejal: rajši sem bolan, kakor da bi me tako zdravil. Tako bo lahkomiselnež, ki naleti na obširno razlogo o škodljivosti lenobe, preskočil celo stran, da, tudi cel list Pisatelj je pisal zaman! A prekanjen pripovedovalec prehvapi prostodušnega bralca. Kadar se ta nadeja najmanj, kadar ga najbolj mika zvedeti, kaj se je potem zgodilo, kane med tok pripovedovanja par moralnih kapljic, in čitatelj se pouči, meneč, da se je zabaval.



PROGRAM
MATT BORIIN-A
ŽUPANSKEGA KANDIDATA NA CHISHOLM.

Po mojem mnenju je največja potreba za vas Chisholm, da bi se prebivalstvo sporazumelo in da bi vse stranke potegnile skup za splošne koristi naše naselbine. Če bom jaz izvoljen, skušal bom to doseči. Moje stališče je stališče onih, kateri verujejo, da so vsi prebivalci opravičeni do enakega vpoštevanja.

Moj namen je vstanoviti občinsko tržnico in sodelovati, da se zgradijo dobra pota, da bodo zamogli farmerji okolice s pridelki v mesto, da bi se tako dosegel za farmerje trg in za prebivalce Chisholma cenejše življenje.

Jaz se zavežem, da se bom podvizal vstanoviti občinsko elektrarno v dosego cenejše in boljše razsvetljave za vsako hišo.

Jaz se zavežem, če bom izvoljen, da hočem skrbeti za dobro uradovanje v občinskih uradih in podjetjih, za pošteno plačo občinskim uslužbencem in za osemurno delo. Jaz bom deloval na to, da se iztrebi politika v vseh oddelkih občinske uprave, ter da se na ta način zvišajo zmožnosti uradov.

Jaz bom deloval na to, da se razširi vodovod, kateri je danes najbolj dobičkonosno podjetje občine.

Jaz sem za to, da se ravna z vsakim prebivalcem vasi Chisholm enako in nepristransko, in se bom podvizal kolikor mogoče, da bo ostal denar, ki se zasluži na Chisholm, tudi pri trgovcih na Chisholm, ker če je v vasi denar, je zasigurano blagostanje vseh slojev.

Spoštovanjem

Matt Boriin,
kandidat za župana za občino Chisholm.

Ljudje, ki poznajo dobri tobak, kadijo Havana cigare.

Poskusite cigaro
S. N. P. J.
ki je najboljša cigara na Range. Varos in Iby so tudi dobre cigare. Vse te izdeluje

LOUIS TILLMAN
Aurora, Minn.

FARMA NA PRODAJ.

80 akrov zemlje, 40 obdelanega, 40 pa gozd, se takoji proda radi slabega zdravja. Les je vreden $800. — Hiša, hlev, pojata, kurnjak, 50 kurjadi, 2 kravi, 2 brani, vse za $1800. — Takoj $400. — ostalo po $100. — na leto. Štiri milje od mesta Crivitz, dve milje od mesta Beaver, ki sta na železnici. Proda se radi zdravja.
Frank Galoit bx 32 Beaver, Wis.

DENARJE V STARO DOMOVINO POŠILJAMO:

K 5....$ 1.10	K 130....$ 26.60
K 10....$ 2.15	K 140....$ 28.65
K 15....$ 3.15	K 150....$ 30.70
K 20....$ 4.20	K 160....$ 32.75
K 25....$ 5.20	K 170....$ 34.80
K 30....$ 6.25	K 180....$ 36.85
K 35....$ 7.25	K 190....$ 38.90
K 40....$ 8.30	K 200....$ 40.90
K 45....$ 9.30	K 250....$ 51.15
K 50....$10.30	K 300....$ 61.35
K 55....$11.35	K 350....$ 71.60
K 60....$12.35	K 400....$ 81.80
K 65....$13.40	K 450....$ 92.00
K 70....$14.40	K 500....$ 102.25
K 75....$15.45	K 600....$ 122.70
K 80....$16.45	K 700....$ 143.15
K 85....$17.45	K 800....$ 163.60
K 90....$18.45	K 900....$ 184.00
K 100....$20.45	K 1000....$ 204.00
K 110....$22.50	K 2000....$ 407.00
K 120....$24.55	K 5000....$1017.00

Poštarina je vštetа pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka.

Naše denarne pošiljatve razpošilja na zadnje pošte c. kr. poštno-hranilnični urad na Dunaju v najkrajšem času.

Denarje nam poslati je najpriličneje do $50.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneskepa po Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
PODRUŽNICA:
6104 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O.

M. J. MURPHY, predsednik. GEO. L. BROZICH, blagajnik.

THE FIRST STATE BANK OF ELY

PRVA DRŽAVNA BANKA, ELY, MINN.

se vljudno priporoča za vse bančne posle, kakor tudi pošiljanje denarja na vse strani sveta ter čekovni promet. Hranilne vloge obrestuje po

3% od sto

od dneva vloge.

Naša banka je prva državna banka v mestu in je pod strogim državnim nadzorstvom; poleg tega imamo zvezo z občeznano Union Investment Co. iz Minneapolisa, Minn., pri kateri so interesirani glavni bankirji iz Chicage in New Yorka, zatorej so Vaše vloge pri nas

absolutno varne.

DENAR V STARO DOMOVINO pošiljamo vsak dan in naše cene so vedno nizke. Zastopamo tudi najboljše zavarovalne družbe proti ognju in istotako izvršujemo vsa notarska dela.

Pridite k nam zamenjati Vaše čeke ob plačilnih dnevih. — Z nami posluje pretežna večina domačih trgovcev, kateri so tudi delničarji.

NAZNANILO

vsem Slovencem po Minnesoti, da sem glavni prodajalec zemljišč, lotov, pri Steel Plant, Gary in New Duluth, ter glavni zastopnik štirih največjih **Insurance Company.** Zavarujem hiše in pohištvo za slučaj ognja. Preskrbujem prepise zemljišč, izvršujem dolžna pisma in pooblastila za Ameriko in Evropo, sploh vsa notarska opravila.

Max Volčanšek
Telephone 104
509 Grant Ave. Eveleth, Minn.

W. J. RIETOW, predsednik. GEORGE HELLER, podpredsednik.
O. FOESTE, blagajnik. O. KAUFMANN, pomožni blagajnik.

Glavnica in rezervni sklad $365,000.00

GERMAN BANK

Najstarejša in največja banka v Sheboygan, Wis.

plačuje od hranilnih vlog **3%**

Pošilja denar v **STARO DOMOVINO**, prodaja **PAROBRODNE KARTE** za vse parobrodne črte. Izdeluje vsakovrstne menjice

Za naše gospodinje.

PRAKTIČNI NASVETI ŽENSKAM.

Ne podpiši nikdar listine, ki je nisi prej pozorno prečitala in preštudirala. — Ne posojaj denarja tujcem, niti znancem ali sorodnikom. Ako meniš, da moraš to izjemoma vendarle storiti, tedaj zahtevaj od svojega upnika pravilno spisano in datirano zadolžnico. Nikdar pa ne posojaj mladoletnim in lahkomišljenim ljudem. — Ne prevzemaj nikoli jamstva. — Ne daj se preslepiti, da bi posojala denar na visoke obresti. — Nikoli se ne daj zapeljati, da bi dala svoje prihranke možu, ki ti je obljubil zakon. — Ne prepisuj svojega imetja na moževo ime. — Izkušaj izhajati s svojimi bližnjiki in znanci brez sodišča. Tožari se le, ako je to res neobhodno potrebno. — Živi složno s svojimi sosedi. Ne poslušaj zlobnih, intimnih novic in ne prenašaj jih. — Ne piši brezimnih pisem. — Ne poslužuj se nikdar surovih psovk, tudi v najhujšem razburjanju in jezi ne. — N e sklepaj nikdar pogodbe, dokler ti niso njeni pogoji docela znani. Skleni vsako pogodbo pismeno pred pričami. — Ne prevzame nikakega dela in nikake službe, preden se nisi zedinila z delodajalcem glede plače in drugih pogojev. — Z najemniki, prenočevalci i. dr. se dogovori natančno vnaprej. — Varuj se prodajalcev, ki dajejo blago na obroke in plačuj kolikor mogoče vse takoj v gotovini. — Ne daj se zapeljati od nadležnih agentov, da bi naročala, česar neobhodno ne potrebuješ. — Svoje prihranke nalagaj na hranilno knjižico. — Preden se zaročiš, poizveduj, kakšno preteklost ima tvoj bodoči zaročenec; varuj se pijancev, zapravljivcev in ženščakov! Preudari, ali bosta mogla skupno vzdrževati rodbino. Ne veruj lahkomišljenim, lepim besedam zapeljivca.

ŽENSKI PARADIŽ.

Misijonar J. W. Leuschner je v "Vestniku geografske družbe" v Jeni popisal svoje potovanje po južni Kitajski in poročal o doslej maloznanem narodiču Jaucev. Ta čudni narod prebiva po hribovitem ozemlju, ki meji na pokrajine Kvantung, Kvanigsi in Hunan. — Jauci so zelo bojeviti, starodavnim šegam zvesti in vsakršnemu napredku sovražni. Zanimivo je, da zavzema med Jauci ženska večjo svobodo in večji ugled kakor moški. Ako je mož surov, skop, brezbrižen in len, ga sme žena zapustiti. Žena se sme vrniti k staršem — ali pa se zateči k drugemu možu. Čeprav njen prvi mož ve, kje je, nima pravice, niti moči, prisiliti jo k vrnitvi. Vzlic temu pa so tudi med Jauci zakonski pari, ki se nikdar ne ločijo in žive zvesto skupaj do smrti. Snubiti more le ženska moža, nikdar pa ne možki ženske. Kadar imajo Jauci svoje veselice, pojo ženske kratke pesmice, s katerimi pozivljejo možke na ples. Vsaka ženska, ki hoče plesati, poje moškemu, ki ji je všeč. Moški sme na tak spev ali molčati in čakati, da mu zapoje druga, ki mu je ljubša, ali pa odgovori z enako prijazno pesmico ter gre plesati. Med Jauci torej vedno le ženske volijo, moški pa volitev ali sprejmejo ali odklonijo z molkom. Na tujce so Jauci zelo ljubosumni ter jih zapode preko meje, ker se boje za svoje žene. Fotografov se silno boje. Neki Anglež je moral pobegniti, ker je s svojim fotografskim aparatom "lovil ženske duše". Ženske, ki jih je Anglež s svojim črnim zabojem "ustrelil", so jokaje pritekle k svojim možem ter tožile, da jih boli srce, ker jim je Anglež vjel dušo. V splošnem je Jaucem zakonska zvestoba brez pomena. Navadno ima mož poleg žene še ljubico in žena ima poleg moža še ljubimca — prijatelja. Vsi trije ali vsi štirje pa so med seboj prav prijazni in uslužni, ne poznajo nobene ljubosumnosti ter žive včasih celo pod isto streho. Hišni prijatelj ima skoraj iste pravice, kakor zakonski mož, in hišna prijateljica se zakonske žene ne boji in tudi prav nič ne sramuje. Razmere med Jauci so torej še prav rajske, in kulturni Kitajci jih iz dna duše zaničujejo.

KUHINJA.

(Dalje.)

MORSKE RIBE.

507. **Morske ribe v zavarku.**
(Heissabgesottene Meerfische.)

Ostrgaj brancinom, šfojam, dentalom ali drugim morskim ribam luskine, iztrebi jim drob ter jih pristavi z mrzlo, slano vodo, kateri prideni celega popra, peteršilja, korenja in kak lovorjev listič; kuhaj jih tako dolgo, da jim stopijo oči iz votlin, kar traja pri morskih ribah dalje časa nego pri sladkovodnih. Vode, v kateri so se kuhale, ne porabljaj za omako. Daj jih z oljem in kisom na mizo.

Z oljem. Razbeli olja, primešaj mu limonega soka in sesekljanega zelenega peteršilja ter zabeli e tem kuhano gorsko ribo.

508. **Pečene morske ribe.**

Najboljše morske ribe so tuni ali tonine (Thunfisch), brancini skombri, ploče ali štolije (Plattfisch), barboni i. dr. — Morskim ribam ostrgaj prav tako luskine kakor sladkovodnim, iztrebi jim drob ter jih nasoli. Ko se dobro razsole, jih polij z dobrim oljem, pokapaj z limonovim sokom ter jih speci. Daj jih na mizo z limonovimi rezinami ali s solato.

Ali pa posipaj nasoljeno, z oljem in limonovim sokom pokapano morsko ribo s sesekljanim peteršiljem in kruhovimi drobtinami; prilij še malo olja ter speci ribo.

S sardelami. Deni ribam v trebuh stolčenih sardel, pokapaj jih potem z limonovim sokom, posipaj s poprom ter jih speci na finem olju.

Sveže sardele. Odtrgaj ribicam glave in potegni z glavo tudi drob iz njih, obriši jih s papirjem ter jih nasoli in pokapaj z oljem in limonovim sokom; tako jih pusti par ur, potem jih speci v olju. Ako hočeš, prideni tudi malo stolčenega česnja. — Tako peci vse majhne morske ribice.

Sveži slaniki. Ostrgaj jim luskine, iztrebi drob ter speci nasoljene na surovem maslu, kateremu prideni sesekljane čebule.

509. **Ocvrte ribe.**

Sardelam in drugim manjšim ribam odtrgaj glave in ž njimi tudi drob, obroši jih, nasoli, povaljaj v moki ter ocvri na olju ali maslu. — Večjem ribam pa ostrgaj luskine, zreži jih na kosce ter jih ocvri kakor sladkovodne ribe. Daj jih z limonovimi rezinami ali solato na mizo.

510. **Tonino v kvaši.**

Zreži tonino ali tuna na jednako velike kose, odstrani kožo in koščice, popari jih s slanim kropom ter jih odcedi. Pomoči jih potem v mrzlo vodo, deni vse kosce v rešeto, ko se odtečejo, jih dobro obriši. Zloži vse kosce v majhen sodček dobro zapri in ga spravi na hladen prostor.

Kadar hočeš dati tonino na mizo, odpri sodček, zreži tonino na majhne koščeke, katere zloži na krožnik in jih polij z oljem, ki je v sodčeku. K tonini daj na kolobarčke zrezane limone.

511. Marinirane ribe glej asijete št. 199.

512. **Prekajene ribe.**

Deni prekajene ribe za toliko časa v gorko vodo, da boš mogla potegniti kožo ž njih; potem jih zreži na kosce ter jih uporabljaj kakor prekejeno svinjino.

Ali jih pa duši s kislo smetano nasurovem maslu, potresi jih s sesekljanim peteršiljem in kruhovimi drobtinami ter jih daj s kislim zeljem na mizo.

513. **Polenovka.**

Kuhana. Nasoli namočeno polenovko in jo pristavi z mrzlo vodo; kuhaj jo dolgo, da bo dovolj mehka, potem potegni kožo z nje, odstrani koščeke, posipaj jo z zdrobtinami ter zabeli s surovim maslom.

Ako nimaš že namočene polenovke, sežagaj suho na kosce in deni je, kolikor je potrebuješ za 6 ur v mlačno vodo; pri tem vodo dvakrat menjaj. Nato jo deni za 6 ur v mrzlo vodo, katero tudi dvakrat menjaj. Ako tedaj polenovka še ni dovolj namočene, jo deneš lahko še za četrt ure v zelo vročo vodo. Potem pa nalij drug lonec z mrzlo vodo, deni vanj namočeno polenovko, pusti jo, da zavre, kuhaj jo še prav malo časa, nakar je gotova. Polij jo s stopljenim surovim maslom, kateremu primešaj sok ene limone, ter jo obloži s krompirjem in kislim zeljem.

Dušena. Glej asijete št. 198.

S sardelami in kislo smetano. Pokrij dno koze s kuhanimi kosci polenovke, vrhu pa deni ocvrtih kruhovih drobtin, surovega masla, kisle smetane, na majhne kosce zrezanih sardel sesekljanega zelenega peteršilja in popra. To pokrij zopet z narezano polenovko in tako menjaj parkrat. Potem postavi kozo v pečico in pusti, da polenovka zvre, nakar jo daj s polento na mizo.

V jajčni omaki. Skuhaj lep kos polenovke; skuhaj tudi 2 jajci, loči beljaka od rumenjakov ter sesekljaj vsako zase. Deni v ponev 3 deke surovega masla in 3 deke moke, mešaj tako dolgo, da se napravi testo, prideni soli popra in malo vode, postavi ponev na štedilnik in ko omaka zavre, zreži vanjo še konec surovega masla, odstavi ponev in mešaj omako, dokler se maslo ne stopi. Potem stresi še jejca v omako, zreži polenovko na lepe kosce, katere oblij s pripravljeno omako.

Ocvrta. Povaljaj kuhane kosce polenovke v raztepenem jajcu, moki in drobtinah ter jih ocvri na surovem maslu ali olju.

Pečena. Prekuhaj polenovko; ko dobro zavre, jo razdeli na večje kosce, katere speci s čebulo, peteršiljem, česnjem, poprom, soljo in oljem ali maslom.

514. **Raki.**

Glej asijete št. 205.

Raki za garniranje. Skuhaj v vodi, kateri si kuhala kako ribo, ne da bi pridela surovega masla in peteršilja, ali pa v slani vodi, kateri primešaj malo manj kot četrt litra kisa in na listke zrezano čebulo.

Raki v belem vinu. Očedi rake v vodi s ščetko, zreži nekaj korenja in čebule na majhne kocke, praži to tako dolgo na surovem maslu, da se lepo zarumeni, prilij potem belega vina, in ko zavre, vrzi vanje rake, katere kuhaj 7 do 8 minut. Nato jih vzemi iz juhe ter pazi da ohraniš gorke. Juho pretlači skozi cedilce, primešaj ji močne rjave omake, (gl. št. 128.), prideni — ako treba — še soli ter zelenega, sesekljanega peteršilja in paprike, prevri omako, zloži rake v obliki piramide v skledo ter daj omako posebej v skodeljici na mizo.

Rakovi repki v školjkah. Skuhaj rake kakor navadno, vzemi repke previdno iz lupin, razdeli vsakega na 3 jednake dele; zreži tudi prav toliko šampijonov na ravno tako velike kosce. Napravi potem bledorjavo prežganje, zalij ga z ribjo juho, pusti to nekaj časa vreti, prideni limonovega soka malo vina, rakovega in surovega masla, zrezane repke in šampinjone ter žlico sesekljanega, zelenega peteršilja. S tem ragu napolni školjke, potresi povrhu prav drobnih kruhovih drobtin ali parmazanskega sira ter postavi školjke za par minut v vročo pečico, potem jih nesi na mizo.

PISANI LASJE.

Najnovejša pariška moda so rudeči, zeleni, modri, zlati, rumeni lasje. V gledališčih, na koncertih in zabavnih večerih je videti "dame", katerih lasje so posuti z živobarvnim pudrom, tako da so njih visoke in umetne frizure kričečerudeče, zelene itd. Ta nova moda bo v pariških gledališčih ljudi kmalu bolj zanimala kakor najnovejša in najboljša francoska igra. Parižankam res nobena bedarija ni dovolj velika, da je ne bi posnemale. Take smešnosti se namreč rode navadno v praznih glavicah le za senzacijonalno lišpanje živečih lahkomiselnih gizdalink.

Slovenski volilci na Chisholm, Minn.



ANTON MAHNE

socijalistični kandidat za "trustee" za občino Chisholm.

NAZNANILO.

Cenjenim volilcem v Chisholm, Minn., naznanjam, da sem kandidat za mestnega blagajnika. Že tri leta se mi je predbacivalo od večina rojakov zakaj ne kandidiraš za kak mestni urad. Sedaj sem na političnem polju in moja zmaga je odvisna popolnoma od Jugoslovanskih volilcev. Zatoraj toplo apeliram do vseh rojakov da oddajo svoje glasove dne 10. marca za Frank Gouže za mestnega blagajnika.

"Narodni Vestnik" priporoča vsem slovenskim volilcem, da volijo delavske kandidate. Proč z osebnimi mržnjami na političnem polju.



MATT. JAASKO,

socijalistični kandidat za "trustee" za občino Chisholm.

NAZNANILO.

Cenjenim volilcem v Chisholm, Minn., naznanjam da sem zopet kandidat za mestnega rekordarja, in ako sem izvoljen vam zagotavljam da bodem delal še za naprej za splošno korist celega občinstva. Kakor ste mi lansko leto Jugo-slovani pomagali do zmage, zatoraj se vam toplo priporočam da še letos dne 10 marca oddaste svoje glasove za Menthy Tramontin za mestnega rekordarja.

Menthy Tramontin.

Cenjeni volilci!

na Aurora, Minn., vljudno naznanjam, da sem kandidat za cestnega nadzornika. Zanašam se, da me bodo rojaki v tem pogledu podpirali ter mi pripomogli k izvolitvi. Pokažite dne 10. marca, da imamo Slovenci na Aurori politično moč.

Udani

FRANK MIKLICH.

POZOR KROJAČI!

Iščem dva pomočnika, vešča v vseh v krojaško stroko spadajočih delih. Delo stalno, plača po dogovoru.

JACOB AMBROZICH
418 Pierce St., EVELETH, MINN.

NAZNANILO

Cenjenim društvom, kakor tudi trgovcem na Chisholm, Minn., naznanja se tem potom, da Tony Kompare ni več v nikaki zvezi z "Narodno godbo". V slučaju potrebe godbe, obrniti se je na našega novoizvoljenega upravitelja John Kureta. Dobite ga v mesnici M. Matzele & Co. — člani "Narodne godbe" v Chisholm, Minn.

LEPA PRILOŽNOST
za
VELIKO NOČ

Obleke iz dobrega blaga po nizki ceni. Jamčim, da se bodo prilegale lepo. Rojaki, obiščem Vas v kratkem, da umerim obleko za spomlad.

JOHN DEBELAK,
418 Pierce St., EVELET, MINN.

Order of Hearing on Petition for Administration. State of Minnesota, County of St. Louis, s. s.

IN PROBATE COURT.

IN THE MATTER of the Estate of Math. Agnich, Decedent.

THE PETITION Of Margaretha Agnich having been filed in this Court, representing, among other things, that Math. Agnich, then being a resident of the County of St. Louis, State of Minnesota, died intestate, in the County of St. Louis, State of Minnesota, on the 23rd day of December, 1913; leaving estate in the County of St. Louis, State of Minnesota, and that said petitioner is the attorney in fact of the guardian of the minor heirs at law of said decedent, and praying that letters of administration of the estate of said decedent be granted to Steven Agnich.

IT IS ORDERED, That said petition be heard before this Court, at the Probate Court Rooms in the Court House in Duluth, in said County, on Monday, the 16th day of March 1914, at ten o'clock A. M., and all persons interested in said hearing and in said matter are hereby cited and required at said time and place to show cause, if any there be, why said petition should not be granted.

ORDERED FURTHER, That this order be served by publication in the "Narodni Vestnik", according to law, and that a copy of this order be served on the County Treasurer of St. Louis County not less than ten days prior to said day of hearing.

Dated, Duluth, Minn., February 18th, 1914.

By the Court
S. W. GILPIN,
Judge of Probate.

Attest: A. R. Morton, Clerk of Probate.

FRANK LOPP
mesar in rezar,
Box 581 GILBERT, MINN.
se priporoča rojakom, kadar imajo za rezati žrebce, bike, svinje, prešiče, itd. — On jamči za svoje delo.

FRANK GIMPEL
zidar
Box 634 GILBERT, MINN.
se priporoča rojakom, kadar potrebujejo dobrega zidarja. — Prevzamem vsako zidarsko delo in jamčim za dobro izvršitev in nizko ceno.

PREMOG IN DRVA
dobite pri
NELSON & LINDGREN
Coal, Wood and Heavy Teaming
EVELETH, MINN.
Dober premog, poštena mera in vaga.
Prinas dobite tudi voznika.

ROMAN JOHANCA
je sedaj izšel I. in II. zvezek s pravo Johančino fotografijo. — Cena 25c.

PRAVA RDEČA ŠKOFOVA BROŠURA
je prišla iz Ljubljane. — Cena 40c.

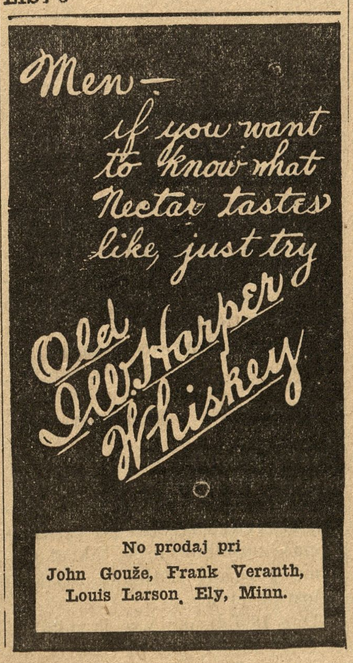
ZDRAVILNA KNJIGA
NAŠA ZDRAVILA
je ravnokar dotiskana; prekoristna knjiga za vsakoar, gposebno za ženske. — Cena 50 centov.
Kdor pa naroči en zvezek Johance in označeni dve knjigi, pošljemo za
JEDEN DOLAR.
Razglednice Johance je dobiti po 5c, 6 komadov za 25 centov.

Dramatična društva opozarjamo na igro
JOHANCA
tragikomedija v treh dejanjih. — Cena 50c. Katero društvo pa naroči 12 izvodov, jih pošljemo za $5.00.

Svojcem v stari domovini napravite veselje, če jim pošljete roman Johance. Mi ga pošljemo brez vsakega doplačila.

DRAM. KNJIGARNA
535 Washington St., Milwaukee, Wis

KUPUJTE PRI TRGOVCIH, KI OGLAŠUJEJO V NAŠEM LISTU



Samostojno Slov.-Hrv. Podporno Društvo
Složni Bratje
Ustanovljeno 1 svečana 1913, Eveleth, Minn.

Društveni odbor:
Predsednik: John Intihar, Box 123. Podpredsednik: Fr. Okoren, Box 715.
I. tajnik: Frank Peterlin, Box 706. II. tajnik: Anton Lavrič.
Blagajnik: Josip Francelj, Grand Av.

Bolniški odbor:
Frank Blatnik, predsednik. Math. Hrovat za mesto.
Gregor Gregorčič za Spruce Loc. Frank Platnar.

Nadzorniki:
John Tanko. Frank Štrukelj, John Kapuš.

Društveni zdravnik: Dr. Johnson.

Redne seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu v dvorani Josip-a Francelj.

Dragi rojaki Slovenci in Hrvati! Zanimajte se za naše podporno društvo, katero vam nudi lepo podporo v slučaju bolezni.



Fitger Brewing Co.
Duluth - Minn.

Večina slovenskih gostilničarjev toči Fitger pivo, v sodčkih in steklenicah varjeno iz pristnih snovij.

Josip Gerzin
zastopnik za ELY, Minnesota.

KDOR ČITA POLUTEDNIK "NARODNI VESTNIK" IZVE NAJNOVEJŠE NOVICE IN PODKUJE SE V VEDAH, KI SO ZA PRAKTIČNO ŽIVLJENJE POTREBNE.

Miners National Bank,
EVELETH, MINN.

Kapital, preostanek in delniška odgovornost
$74.000.00

Pošiljamo denar in prodajamo parobrodne liste na vse strani sveta.

Mi vas zavarujemo v zanesljivih družbah.

Posetite nas.

SPOMINJAJTE SE SLOVEN. ZAVETIŠČA V AMERIKI.

KOVALL & SON, ELY, MINN.
GROCERIJSKA IN MANUFAKTURNA TRGOVINA

Tem potom naznanjamo cenj. občinstvu, da imamo v zalogi dosti novih oblek za dečke; dalje vsakovrstnih trpežnih obuval in lepega blaga za ženske obleke. Cenj. odjemalcem se vljudno priporočamo za obilen poset pri nakupovanju.

V POSLOPJU SARTORI BROS. ELY, MINN.

Svoji k svojim!

Podpisani priporoča cenjenim rojakom in slovenskim gospodinjam iz mesta Biwabik in okolice svojo lepo urejeno in bogato založeno

grocerijsko trgovino.

V zalogi ima občeznano "Cremo" moko; dalje prodaje krmo za živino, kakor: oves, koruzo, mrvo in slamo
Cene zmerne, postrežba solidna. Naročila se dostavljajo tudi na dom ROJAKI PODPIRAJTE ROJAKA

Za mnogobrojen poset in naklonjenost se uljudno priporočat
MATH. VIDAS,
slovenska trgovina
BIWABIK, MINN. Telefon 63.

Dopisi.

Cannonsburg, Pa.

Ostopite mi malo prostora v listu Narodni Vestnik. Ker se malokedaj sliši v javnosti iz naše naselbine, odločil sem se jaz poročati kako se tukaj godi.

Pred vsem naj vam poročam o vremenu in reči moram, da nas je Bog blagoslovil s pravcato zimo — snega in mraza se ne manjka. Škoda da ne gre tako dobro z delom kot gre s snegom in zimo.

V tovarnah se dela tukaj precej dobro, a vsi prostori so polni in delo v tovarnah se sploh ne more dobiti. Vendar pa v tovarnah ni mnogo Slovencev vposlenih, ampak delajo večinoma po premogovnikih in tu se jako slabo dela, tako da brezposelnih kar mrgoli. Vzlic tej brezposelnosti smo pa Slovenci radi dobre volje in s kozarcem ječmenovca si tu in tam preženemo obup.

Dne 31. januarja je društvo Postonjska jama št. 138, S. N. P. J., priredilo veselico v korist društvene blagajne in se je prav dobro obnesla vklub velikemu mrazu. Če bi Slovenci vedno tako skupaj držali kot so pri tej veselici, dalo bi se marsikaj doseči v splošno korist. Društvo Postonjska jama je še mlado, pa vendar si je postavilo svojo dvorano; res ni velika, pa je vendar društvena. Ako bi Slovenci nastopili složno bi pa kmalu lahko dvorano povečali, ker v tem kraju je precej rojakov.

Dne 16. februarja se je poročil rojak A. Tomšič, doma iz Koritnice pri Knežaku na Notranjskem, z gospodično Franco Lenarčič, doma iz Bača pri Knežaku. Bilo srečno!

Uprašam tudi B. P. Laknerja v New Yorku, če Slovenski Hustrovani list še izhaja ali ne? Že pred tremi meseci sem poslal svoto 25c kakor je bilo zahtevano za en list, potem sem pisal še dve pismi, a slal dobiti bi moral list ali bi se ta 25c ni velika, a ker sem jo podo danes ni lista ne odgovora. Svo mi morala svota pa vrniti. Vsakemu svoje, pa bo za vse prav. Sramota je, da se jemlje od delavca denar zastonj. Toliko bi morali vendar rizkirati iz lastnega žepa, da bi isti, ki so poslali denar dobili časnik ali pa denar nazaj. Če pa toliko nimate, da bi zamogli to storiti potem se izgubite iz slovenske javnosti.

Pozdravljam vse rojake in rojakinje širom Amerike, tebi list Narodni Vestnik pa želim obilo uspeha.

John Kern, zastopnik N. V.

Ahmeek, Mich.

Ker imam časa več kot preveč in ker napada "archscab" iz Chisholm, Minn., v skebskem trobilu na Calumet moje dopise v N. V., češ da rešujem delavska uprašanja, zato se moram malo pobaviti s tem garjevcem. Ta prismoda chisholmska ne ve, da je vsacega delavca naloga reševati delavsko uprašanje, ker drugi stanovi ga ne bodo rešili vgodno za delavstvo. Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal, pravi resničen slovenski pregovor. Seve osebe tacega kova kot je chisholmaska propalica in izdajica svojega lastnega stanu ne bodo niti z mezincem ganile, da bi se priborilo kaj več pravic za nas ki smo ravno tako ljudje iz mesa in krvi kot so miljonarji, in zbog tega imamo mi revni delavci ravno iste življenske potrebe kot jih imajo miljonarji. Kapitalistična malha je brez dna in ne bo nikdar polna četudi bi delavci delali popolnoma zastonj. Kar ima delavstvo danes pravic so jih očaki delavskega stanu v teku časa s silo iztrgali iz kapitalističnih rok, zato se vsak prokleto moti, če misli, da mu bodo brez prizadevanja pečeni golobi v usta leteli. Borbe, neizprosne borbe je treba, če hoče delavski stan doseči večjih pravic kot jih uživa dandanes, in mi, ki imamo um, se moramo boriti za se in za naše potomce ravno tako kakor so se borili naši predniki za nas. Mračnjaki tacega kalibra kot je chisholmski dopisun v Glasnik so večja ovira napredku delavstva in človeštva kot je kapitalizem sam, in te ljudi je treba oboje, pod učiti in bičati. Dejstveno kapitalisti teh ljudi ne marajo ker so večinoma sami taki lenuhi, katerim srmdi delo, vzdržujejo se pa v služ bi le največ s petolizanjem in klečeplazenjem, izdelek, proizvod njih je pa malo vreden. Delavec, ki se ne boji zahtevati delavskih pravic, se tudi ne boji dela. Jezi ti se na ubožce na duhu bi ne bilo povsem prav, treba jih je le pomilovati in podučevati. Bičati treba je pa iste, ki vedoma zagovarjajo krivico in med te spada tudi chisholmski Judež Iškarjot. S takimi izdajalci je treba energično postopati in ravnati ž njimi kakor zaslužijo.

Kar se tiče mojih dopisov ti povem, da pride iz mojega peresa le gola resnica, ker nečem poročati v svet takošnih umazanih laži kot jih ti in tvoj skebski listič, kojega urednik je brez glave, oči in ušes in je duševni suženj Lukata on njegove kompanije. Jaz sem delal v tukajšnem rudniku 12 let in so mi razmere bolj znane kot so marsikomu, gotov pa bolj kot so osobju okoli Glasnika s Klopčičem vred. V reševanju teh uprašanj se grem kosati z vsakomur, ker so mi razmere poznate. Jaz se ne vtikam v reševanje uprašanj duhovniških delavcev, zato ker ne poznam težkoč katere mogoče visijo na ramah kaplanov in nekaterih župnikov, ker tudi ti delajo za koristi višjih šaržev duhovskega stanu, kateri višji šarži niso nič drugega kot izkoriščevalci in kapitalisti. Zato naj bi se pa tudi duhovnik ne vtikal v zadevo, katero ima posvetno delavstvo s posvetnim kapitalistom. Kaj ve Luka, ki še nikdar delal, o težkočah trpina? On je vedno lepo oblečen, trebuh ima vedno poln najboljših stvari, stanovanje ima boljše kot kak grof, potil se radi dela še nikdar ni, skrbeti nima niti za se, ker drugi zanj skrbijo; kaj ve tak človek o trplenju rudarja! In ker je on nastopil proti katoliškemu delavstvu in je potegnil z luteranskimi kompanijsti le radi denarja, ni vreden nobenega spoštovanja, am pak zasluži vse preziranje vseh poštenih ljudi. Če bi držal on roke stran od stavke, bilo bi te borbe že davno konec, in on je nepo sredno kriv marsikatere žrtve.

Nespodbita resnica je, da je bilo tukajšnje delavstvo skrajno izkoriščeno. Naši ljudje že itak delajo za žive in mrtve in tekmujejo med seboj kedo bo napravil za par centov več dobička kapitalu. Meni je to dobro poznano in govorim iz skušnje. Mnogokrat me je kot boss-a srce bolelo, ker sem videl, da ni mogoče vzlic vsem znoju, ki je lil po delavskem obrazu, zvršiti predpisano delo. Srce mi ni dalo siliti strpljene delavce v nekaj kar ni mogoče, ker bili so že itak tako trpinčeni, da se Bog usmili. Dejstvo je, da se je z delavci v mnogih slučajih slabeje postopalo kot s komponijskimi mulami. Za mule je družba skrbela, če so zbolele, ker so jo stale denar za delavca je skrbela le, če se je v to takorekoč prisilila. Odpomoči ni bilo druge kot stavka. Zato smo se organizirali v W. F. of M. in smo zastavkali ter količakj dobre bi ne stavkal nobeden toliko časa. Kompanjie so bile vedno skrajno sebične in trdovratne; vladale so v konštitucijelni republiki s popolnim absolutizmom. In njih trdovratni absolutizem vidi se še danes, ker vzlic mnogih posredovanj nečejo dovoliti delavstvu pravice, da bi se organiziralo, kot so organizirani tudi kompanijsti. Še celo za znižanje plače in skrajšanje delavskega časa smo se morali boriti 4 mesece predno so se kompanije podale. Stavkarji nimamo sicer danes nič od te naše zmage, ker še stavkamo za pripoznanje unije. Iz te zmage je pa razvidno, da je unija tista moč, ki je izvojevala te dve koristi, katere uživajo danes neunijski delavci, ergo je dejstvo potrjeno, da se zamore le s pomočjo delavske organizacije delovati za korist splošnega delavstva. Tukaj je toraj na dlanu kolike koristi je unija za vsacega delavca posebej in za vse skupaj. Če bi ne bilo na Michigan unije, vladale bi še mnogo slabeje razmere kot so vladale pred stavko, ker unija je vedno nekak strah za kompanije. Zategadel je dolžnost vsakega delavca, da postane unijonist in vstopi v vrste organiziranega delavstva, da vsak pomaga reševati delavsko uprašanje, ker le v združenosti bila bi naša borba vspešna.

Obžalovanja vredno je, da se pusti delavstvo še sedaj v dvajsetem stoletju prosvitljenosti prevažati kot živina. Importirani štrajkolomci se vozijo z zaprtih vozovih pod varstvom oboroženih kompanijskih psov tudi delajo. Te barabe, ki tukaj skebajo, so največ bumi iz ječemest, in pa taki, ki so mislili bogve kaka stvar je v 1000 čevljev globokih rudnikih na Calumet in drolici. Pravih delavcev, ki bi razumeli rudarstvo, je malo med importiranim skebstvom, in vsak teh, ki koliko toliko ve, da je izdal delavski stan, bi rad ušel, a ne more, ker so zastraženi pri delu in v malaše za nje narejenih barakah.

Kar se pa tiče naših domačih garjevcev tukaj na Ahmeek, teh je osem, in jih je lepo videti kadar marširajo na čelu County Mounted Police. Te pokveke so že od Boga zaznamovani kot človeški Judeži, ker so na pol slepi, na pol gluhi ali na pol hromi, in vsakemu delu smrdi. Seve za skebe so dobri, ker ga stavkolomstvo se vzame vse, magari če je človek iz same slame.

Zatoraj Chisholmski glupež tudi za tebe je tukaj kaj vgodno, pa boljši, da počakaš da boš tolkel na Chisholm skebski marč, ker prišlo bo prej ali slej, da bo tudi na železnem okrožju izbruhnila delavska vstaja, četudi se dela tam le osem ur, in sicer je to tudi vspeh stavke, katero so v ostalem naši bratje po Minnesoti zgubili.

Povdarjam, naloga reševati delavsko uprašanje leži na ramenih vsacega delavca posebej in vseh skupaj. Rešiti se pa zamore to uprašanje edino z dobro industrijelno in politično organizacijo. Delavci križem Amerike združujte vaše sile, da boste dali nasprotnikom ob času borbe smrtni vdarec. Živela Organizacija!

Resnicoljub.

Chisholm, Minn.

Dopis katerega sem čital v Glas Svobode št11 iz Gilberta, Minn., me je napotil, da napišem moje mnenje o njem. Dopis tega duhovitega dopisnika je tako napreden da govori le samo o lastni trgovini dotičnega kot nekak prekanjeno sestavljen oglas. Mene in druge tukaj na Chisholm bi prav veselilo, če bi imeli priložnost še večkrat čitati tako duhovite dopise, ker vidimo, da se dopisnik toliko zanima za delavca, da bi ne bilo treba delavcu nič več delati, če bi od dotičnika kupoval. Dotičnik deluje na vse pretege za zemljiško kupčijo, četudi to ni njegov poklic. Vendar ker je v zemljiški kupčiji napravil več v enem letu kot bi v vojem rokodelstvu vse žive dni, zato se drži tega posla in na svojem potovanju ne govori druzega kot hvali njegov biznes. To se ve mu noben človek ne zameri. Zameriti mu pa je ker dela reklamo sam sebi potom dopisov, mesto da bi podučil delavstvo, če je sploh tega zmožen, kako reševati življensko vprašanje, da bi postali neodvisni gospodarji.

Nedolgo tega je zvohal dotični dopisnik da imaste dve stranki denar ter jima je skušal obesiti košček zemlje. Dotični stranki ste moja osebna prijatelja in zato sta me uprašala kaj je moje mnenje o zemljiščih, katera so njima ponujena. Povedal sem njima odkritosrčno moje mnenje, in vsled tega je prišel duhiviti dopis v Glas Svobode. Čudim se ravno zakaj se ta junak ni podpisal s polnim imenom.

V dopisu me opisuje kot kakega tujca in Garibaldija — dego mi pravi. Kritikuje me kot gostilničarja, in zopet kot bogolomca. Slednjič mi pravi, da sem kompanijski petolizec, ne omeni pa, da sem jaz več rude skopal kot on in zato so mi znane krivice, ki se godijo rudarjem, bolj kot njemu. To so tri vbojna zrna s katerimi je mislil naš obdarjen dopisnik zadati mi smrtno rano. Ali stoj! Če ti misliš s svojo glavo, pomni, da i mi nismo zgubili naših. Jaz sem in jom vedno svetoval naj si kupijo ljudje farme, če imajo denar, povdarjam pa, naj si zemljo ogledajo predno štejejo dolarje.

Srčen pozdrav vsem pravo mislečim.

Steve Praprotnik.

Bridgeport. O.

Cenjeni gospod Urednik:

Vas prosim da mi odstopite neliko prostora v cenjenemu Vestniku. Le redko se sliši po časnikih iz naše naselbine in še takrat moramo poročati cenjenim rojakom žalostne novice.

Dne 18 februarja se je tukajšni dobro znani rojak in trgovec Joseph Rutar podal na lov v spremstvu z nekoliko druzih rojakov, toda mesto zabave, je lov donesel žalostni slučaj, kateri se malokaterikrat pripeti. Omenjeni rojak je šel malo navzgor, in je slučajno tako padel, da se mu je sprožila puška, in ga zadela popolnoma sredi srca. Kakor hitro se je slišal strel so njegovi rojaki takoj hiteli na pomoč; toda pokojni se je le še malo obračal in tako v kratkem izdihnil svojo blago dušo. V kratkem se je raznesla žalostna novica po vsej slovenski naselbini, in postalo je javno sožalje njegovim ostalim.

Pokojnik je bil član društva Sv. J., društva "Dobri Bratje', št. 38 je bil član Barbare št. 23 K. S. K. S. D. P. Z., in postaje št. 19, S. K. D. Sv. Barbare. Poleg teh podpornih društev je bil tudi član S. D. D. Orel in J. S. S. Zveze št. 113 v Bridgeport O. Prva tri omenjena društva so skupno priredila pokojnemu pogreb, kateri se je vršil dne 21. februarja. Pokopan je bil po katoliškem obredu na St Antony pokopališču.

Da je bil pokojni Joseph Rutar priljubljen med tukajšnimi rojaki je pokozala obilna udeležba pri sprevodu na pokopališče. Poleg prej omenjenih društev se je tudi udeležilo pogreba društvo Slovenski Fantje št. 59. S. D. P. Z., v Maynard O., v polnem številu, kakor tudi žensko društvo Sv. Ane, št. 123. K. S. K. J., Bridgeport, O.

Žalosten je bil pogled na pokopališču. Okoli 400 rojakov in rojakinj je stalo okoli groba, ter so iz žalostnim srcem poslušali predsednike prvih treh društev, ko so se poslovljali v imenu društva zadnikrat od pokojnega. Še bolj je bil žalosten pogled na ostalo družino in na otročiče, katerih je najstarji 10 let, najmlajši pa nekoliko mesecev.

Nemogoče je popisati kako žalostno je bilo se posloviti od sobrata prijatelja in rojaka. Na pokopališču kjer bodemo ležali vsi prej ali slej. Zatoraj kličemo pokojnemu Jeseph Rutar; "Počivaj v miru, nepozabljivi Jože; lahko naj ti bode tuja zemlja. Upajmo, da se snidemo še enkrat tam, kjer ne bode več ločitve in žalosti.

Družini pa izrekam naše sožalje Vemo da je težko izgubiti moža in očeta, toda, mislimo si, da bodemo v kratkem mogli vsi se posloviti od zemlje solza, ter iti v večno življenje.

Pokojni Joseph Rutar je bil doma iz Marinče vasi občina Žužemberg, Dolenjsko. Prišel je v Ameriko pred kakimi 14 leti, ter je bil zaposlen v tovarnah in premogokopu. Pred 4 leti je pričel trgovino z mešanim blagom, ter je vedno poskušal ustreči želji rojakov. Poleg tega se je vedno tudi zanimal za razna društva, in je bil ob času smrti tudi uradnik dveh društev. Zatorej še enkrat R. I. P.

Naročnik.

Chisholm, Minn.

Dragi rojak ali gospod, naj ti velja eno, katero ti je ljubše — rojak ali gospod. (Prvo; proti drugemu protestiram. Urednik.) Prejmi pozdrav od mene, zvestega čitatelja in naročnika N. V., ako te ta dopis še dobi pri življenju.

Dragi urednik, videl sem prikazen, pa ne v spanju in tudi ne v pijanosti, ker jaz užijem jako malo alkoholne pijače, Videl sem pri belem dnevu ko je po nebu letel žvepleni ogenj v smeri iz Calumet Mich., naravnost proti Duluth. Minn., in tam na skrajnem koncu Superior jezera je deževalo žveplen ogenj. Ako je tebe to sodomsko neurje zadelo, gotovo si že tam kjer muh ni. In to je vzrok, da te prašam, če si še živ.

Z drugo besedo povedano, prišel mi je v roke Calumetski Glasnik, glasilo skebov. Nek teolog je začel bloditi pod poglavjem "Dopisi", končal je pa svoj roman nekje na Michigan, najbrže na Calumet. V njegovem psalmu omeni, da je čital več listov. Uvidi se iz teh psalmov, da je ta ubožec še v devetnajstem stoletju, ker dopis njegov ni za sedanji čas napredka.

V četrtem stavku tega psalma pravi teolog rojaku Frank Delatch-u, Ely Minn., "kaj te briga, če se ta ali oni dopisnik pokaže z resnico na dan? Jaz dobro vem, kaj ti je. Mi pišemo resnico in ta vas bode v oči. In ta resnica bo prej ali slej zmagala." To je dovolj.

Teolog naravnost pove, da je skeb. Če bi ne bil skeb gotovo bi ne pisal v garjevskem listu Glasnik, kateri je edini slovenski list v Ameriki, ki deluje za kapitalizem in proti delavstvu. Tako grdo nima noben slovenski list delavstva za norca kot ravno Glasnik, in on je kriv razkola med slovenskim delavstvom na Michigan, ter s tem tako dolgo trajajoče ter le deloma uspešne stavke. Glasnik in njegov car Luka sta delovala in delujeta za kapitalizem z vsemi štirimi. To se ve, da ne zastonj ampak proti velikemu plačilu. Kaj pa ne bi storil Luka za denar? Denar je njegov bog, njegove vse. On piše v Glasniku resnico; ostalih ednajst časopisov pa vsi lažejo. Glasnik je dvanajsti, in on je ravno tak kot je bil Judež Iškarjot med dva najst apostelji, ki se je svojemu Učeniku prilizoval, a prodal ga je duhovnom za trideset srebrnikov. Moj dragi Luka, ne pripoveduj o resnici; mi delavci nismo taki tepci, da bi ne videli kje je resnica, pa makari, da napolniš Glasnik s samimi teologičnimi zavijanji. V slovenski javnosti je dandanes že precej svetlo in ne potrebujemo tvoje vkajene uči. Vse je proti tebi, narod in časopisje; še A. S., je uvidel, da si jo zavozil v blato in te ne mara zagovarjati. Vsak zavedni delavec pljune, kadar sliši ime Glasnik. Prokleto bodi tako časopisje, ki se hlini delavcu, deluje pa za trinoški kapitalizem. Stavka bo enkrat končana, to vemo vsi, z eno ali drugo zmago. Unijski delavci so priborili osemurno delo in minimalno plačo $3. To je velikanska zmaga, katero bi morali vpoštevati tudi stavkolomci. Če se pripozna pravica do organizacije sedaj ali ne, dejstvo je, da je delavstvo zmagalo — poražena je dosihmal le ista unija, ista zveza delavcev, katera je pomagala do te zmage. Misel organizacije pa ne bo nikdar zamrla na Calumet, Svet prodira naprej, in četudi se sedaj unija ne pripozna, se bo borilo za pravico organizacije tako gotovo zopet čez nekaj let kot se bo gotovo obnovila borba na železnem okrožju, kjer je bil tudi štrajk le v toliko dobljen, da je dobilo delavstvo osemurno delo. In kmalu potem ko bo konec stavke, bo konec tudi Glasnika. Dokler dobiva Glasnik podporo od kompanij, je vse all right; kadar bo pa štrajk končan, prenehala bo tudi ta podpora in Glasnik bo imel hudo borbo za obstoj, ker naklonjeni so mu le isti, katerim je delavstvo nenaklonjeno. Toraj dragi moj Luka, ne bodi vznemirjen, ako že naprej zapojem litanije tvojemu lističu in obenem vzdihnem sledečo molitev:

(Nadaljevanje na osmi strani.)



Boljši kod kedaj poprej

BOCK-PIVO GOTOVO ZA ODPOŠILJATEV.

Naročite je prej ko mogoče, ker je nismo izdelali mnog

Naročite pri našem podružničnem zastopniku:

MINNEAPOLIS BREWING COMPAN

121 SOUTH 19th AVENUE WEST, DULUTH, MINN.

MELROSE 4840. TELEFON: LINCOLN

COPENHAGEN

DUHAN ZA NOSLANJE



MI JAMČIMO

dan je COPENHAGEN SNUFF bil vedno in je tudi sedaj vedno popolnoma pristen. Mi ga hočemo prodajati povsod. Če ga vaš trgovec nima, ga vam mi pošljemo po pošti po navadni ceni 5 centov za škatlo, dokler ga ne dobite pri vašem trgovcu. Sprejemamo tudi poštne znamke.

Copenhagen Snuff za čikanje je najboljši tobak na svetu za čikati.

WEYMAN-BRUTON CO.

50 Union Square New Yor

ROJAKI!

Ako želite kupiti **gramofon, uro, verižico, britev,** razne novrstne stvari za smeh itd., pišite po slovenski cenik.

BENKO RUS & CO.

11250 INDIANA AVE., CHICAGO, ILL.

ZA SVOBODO IN LJUBEZEN

ROMAN Z BALKANA.
Spisal Marko Stojan.

(Dalje.)

Žolta ženska, ki je preždela pri njej ves dan, je govorila vanjo brez prestanka, spremljaje svoje besedičenje z zgovornim mahanjem rok in neutrudljivo igro obraza; Jerici se je zdelo, da poizkuša po vrsti več jezikov, toda razumela ni nobenega. Kolikor je mogla posneti, jo je babnica tolažila, češ, naj se ne boji: usoda, ki jo čaka, je vse prej nego žalostna. Obeta se ji veselje... dobra jed in sladke pijače, lepotičje, zlatnina, življenje brez dela in šumenje svilnatih oblek...

Z gnusom se je obrnila sirota v zid; in kmalu se ji je storilo, kakor da je vse to besedičenje le še grd in zoqern šum tam nekje v globoki dalji, njene misli pa se zbirajo in jasnijo. Rahla, topla luč prihaja vanje, kakor žarki skritega solnca, ki oznanjajo svoj tihi, krotki obet:

"Blagor njim, ki zaupajo v temni noči, zakaj jutro jim bo tem lepše in svetlejše!"

Jerica je začela moliti in je molila dolgo, dolgo....

Nato se ji je zazdelo:

"Bog, samo moči mi daj, da ne izgubim razsodka. Morda se pa vendar ponudi prilika rešitve... Ne, moj Bog, ne, oče, ne, vi moji dragi v daljni domovini — vaša Jerica noče obupati! Borila se bo in vztrajala — in če jo zdrobi sovražna sila, se je hoče vsaj braniti, dokler ne ugasne zadnji up, ne pa, da bi se ji vdala kakor slepo jagnje..."

In naposled, ko se je spuščalo popoldansko solnce že k zatonu, je zaspala spanje izmučenih in potolaženih. Toda ni ji bilo namenjeno počivati mirno; strašne sanje so ji legle na prsi.

Von Schratten jo je presenetil sedečo na bujni, cvetni livadi; pograbil jo je in bežal z njo na visoko, strmo goro. Brez konca je trajal ta beg navzgor; in ko se mahoma ustavil sirovo ugrabitelj, je zazijalo pred njima črno, neizmerno globoko brezdno.

Jerica je hotela kričati na pomoč — a njeno grlo, ki ga je stiskaroza z jeklenimi prsti, ni izdavilo niti glasu; von Schratten pa se je zakrohotal porogljivo, in ves njegov obraz je zaigral v satanski lokavostai. Dvignil jo je visoko, visoko, in jo začel vihteti nad prepadom, da jo strmoglavi vanj.

Ta hip pa je začula iz globine glas:

"Jerica, ne obupaj! Glej, hitim ti na pomoč, in zvesti prijatelji so z mano! Pogum, sestrica, pogum!...

Pogledala je v nižavo, od koder je prihajal glas; in videla je Ivana, kako hiti k njej in z njim četa tovarišev. Hite in dreve čez drn in strn, toda globoko spodaj so še, predaleč, da bi jo mogli rešiti. Ivan in njegovi prijatelji se spotikajo, padajo po ostrem kamenju, vstajajo — krvave jim obrazi in roke; vstajajo in hite no pomoč... Toda von Schratten jo vihti nad globino; izpustil jo je in zdaj pada... pada v črno pogubo...

V tem trenotku groze je odprla oči; zagledala je nad seboj prezeče oči Arabčeve in vso zverinsko družbo, ki je planila skozi vrata, na čelu ji Halil bej...

Pognala se je kvišku in iztegnila roke, kakor da hoče suniti lopove od sebe. Odprla je usta — toda ruta, ki jo je potisnil Arabec med zobe, je zamorila njen krik. Preden se je mogla ubraniti, je bila povita tesno v širok plašč; napol v omedlevici je čutila, da jo neso po stopnicah navzdol.

Hladni večerni zrak je poljubil Jeričino čelo in osvežil s svojim dihom njene zmedene misli... V krčevitem naporu je napela bliskoma vse mišice, porinila ruto z jezikom iz ust in zakričala... kriknila vso svojo grozo in svoj obup skozi plašč, ki ji je ovijal glavo.

To je bil krik, ki sta ga slišala Ivan in Dušan med svojim razgovorom z Olimpijo Montebello...

In bil je zaman; kajti Arabec ji je pritisnil svojo železno dlan na obraz ter planil z njo v kočijo. Vratca so se zaprla — zamrežena vratca, za katerimi sta sedela četrt ure prej von Schratten in Birbantini — zaškripal je ključ, in kočija je zdrdrala v pretečo, neznano carigrajsko noč.

Arabski sluga pa je izvlekel v temi konopec in jo začel vezati, tako da čez par hipov ni mogla geniti nobenega uda. — — — — — —

Halil bej se je ustavil na hišnem pragu ter se obrnil k lopovski dvojici. Njegovo lice je pokrivala zopet prejšnja, neprodirna orientalska apatija.

"Vidva bi rada zdaj... denar? je izpregovoril medlim glasom, motreč ju s priprtimi očmi.

"Da!" je hitel von Schratten lakomno. "Imam namreč važne namene, ki zahtevajo sredstev, in zato... Če je ugodno vaši ekselenci," je dodal zaradi vljudnosti.

"Kdo je pravzaprav... opravičen?" je prašala ekselenca s prezirljivim povdarkom na zadnji besedi.

"Oba, ekselenca, oba!" sta vzkliknila pajdaša kakor en mož. Vsak polovico — točno polovico!"

"No, da... Saj razumete... denarja človek ne nosi s sabo na tak častivreden kraj... Bodita jutri opoldne na istem mestu; moj sluga pride po vaju — da?"

Pokimal je in sedel v kočijo, ne da bi čakal odgovora.

Von Schratten in Birbantini sta skočila instinktivno k vozu, kakor da hočeta še nekaj omeniti.

Toda Halil bej se je zasmejal s suhim, brezbrižnim smehom, mahnil z roko in ponovil:

"Jutri!...

Bič je švrknil po konjih; trenotek nato sta bila lopova sama med hišnimi vrati.

Čustva, ki sta jih čitala drug na obrazu drugega, so bila tako malo vesela, da sta se nehote zasmejla drug drugemu od same škodoželjnosti.

"To ne bo dobro, tristo peklenščkov!" je zagodrnjal von Schratten čez nekaj časa. "Ali misliš, da bo dobro, Birbantini?"

"Zakaj ne bi verjela njegovim besedam?" je dejal Lah z nepopolnim prepričanjem. "Saj veš sam najbolje, koliko nama sme zaupati, hehe... Sicer pa do svidenja — jutri opoldne, kakor veli ekselenca; meni se mudi iz Olimpijine bližine..."

To rekši se je izgubil v noč.

In prav je imel; trenotek nato je prisvetila po stopnjicah Olimpia Montebello, spremljaje dva gosta, ki sta odšla skozi nasprotna vrata hiše. Von Schratten se je potuhnil v temo.

Koga je spoznal žlahtni mož v enem izmed dvojice, je bralcu znano. Zrl je še nekaj hipov za njim skczi linico, videl kako se je pridružilo tujcema dalje tam v ulici več postav, in se vrnil nato majaje z glavo v svojo sobo...

"Zum Teufel, zum Teufel!" je mrmral, pušeč fino cigaro, kupljeno za denar očeta Javornika. "To mi je pa res uganka... vsekakor zanimiva uganka: kaj, hudiča, išče mladi Javornik v Carigradu, ako ne mene?... In v kak namen se združil z onim dolgim koštrunom — očividno je Srb! — in z ostalo kompanijo, ki sem jo videl na cesti — ako ne zato, da me primejo za vrat... z združenimi močmi?... Kaj sta snovala z Olimpijo Montebello, če ne moje pogube? — Aha!" je vzkliknil zdajci in se udaril s pestjo po čelu. "Ju že imam!

(Dalje prihodnjič.)

V SLUŽBI KALIFA.

Zgodovinski roman iz časov hrvatske telesne straže v Španiji.
Spisal **Starogorski.** — Prevel **Dr. Velimir Deželič.**

(Dalje.)

— Ne skrbi. Vem za neko grobnico, ki je na pol porušena. Tam skrijeva vse. Seboj vzameva samo en del, zakaj vrag ne počiva. Lahko naju ujamejo in vzamejo blago. A tako, če naju oropajo, še nama ostane vseeno dovolj.

— A kaj storita z vašim sužnjem?

— Katerim sužnjem?

— Strezinjo, onim Hrvatom, katerega je dal zapreti naš gospodar.

— Glej, ti znaš vse — vzklikne Meho, gledajoč jo ostro. — He, ako bi živel pokojni gospodar, bi to stalo glavo.

— Bedak, potem bi mu tega ne povedala.

— Imaš pra-v sedaj ti ne more storiti ničesar. Nu, kaj storimo s Strezinjo? Kaj nam mar ta Hrvat. Pustimo ga tam kjer je.

— Ali umrl bo gladu.

— In kaj storita s Fatimo?

— Hm! — zagodrnja Ibrahim.

— Ali pustita tudi njo?

— Bilo bi bedasto — reče Meho.

— Ona je vredna več, nego cesarski zakladi. Ako jo prodamo, nam prinese velike koristi. Stare dni si pozlatimo z denarjem.

Ta misel je obema zelo ugajala

— Da, ali kako naj to izvršimo?

— Gotovo ne bo šla prostovoljno z nama — vpraša Meha starko.

— Na to niti ne misli. Brez sile je ne dobite na ulico. In če jo dobita, bi s svojim krikom vznemirila celo Kordovo. Da bi za vaju bilo to zelo nevarno, se razume samo ob sebi. Priporočam vama sploh, da ne silita dekleta. Ona je hrabra in pri Alahu, usmrtila bi vsakega nasilnika. Pustita jo v miru, in idita, kamor hočeta.

— Ah, to bi bilo bedasto od naju. Z njo si pridobiva denarja, zato je ne pustiva. Tako masten plen se ne sme zametavati, kaj Ibrahim?

— To se umeje samo ob sebi!

— Treba samo iznajti način, kako naj to naredimo.

— Idi Ibrahim, k nji, morda se da pregovoriti z lepa, ako ne, še imamo vedno čas, da se pogovorimo o čem drugem.

Ibrahim pokima zglavo, mahne z roko, ali naposled se napoti k dekletu.

Ko je slišala Fatima, da se nekdo bliža njeni sobi, se prime za prsi, kjer je skrila bodalo in skoči k vratom:

— Kdo je?

Ibrahim se oglasi.

— Ne boj se! Jaz sem!

— Ali kaj te vodi k meni.

— Božja volja.

— Ne vem, zakaj ti je ime božje na jeziku, ker kolikor mi je znano, se ti tej volji ne klanjaš baš preveč. Ali vendar hočem videti, kake vesti mi prinašaš.

Na te besede odpre vrata.

— Kaj je, da me motiš v mojem miru?

— Prihajam po naročilu svojega gospodarja.

— In kaj želi on?

— Želi, da odideš takoj s starko v mojem in Mehovem spremstvu k njemu.

— A kje je on?

— Na svojem posestvu izven Kordove. Želi, da se odseliš tja, ker pravi, da se bližajo nevarni časi in da je najboljše, ako odideš iz mesta.

— Tvoj gospodar je napram meni zelo milostiv, ker tako skrbi za me. Ali vrni se k njemu in mu reci, da go lepo prosim, naj me še nekaj časa pusti v mestu Kordovi. Ni mi dobro, nekaj bolna sem, in bi mi lahko potovanje škodovalo. Ali za dva tri dni, ko bom zdrava, bom rada poslušala njegovo zapoved.

Fatima hlinila bolest, ker je vedela, da bi njen odhod iz Kordove bil naravnost poguben za Strezinjo. Na noben način ni hotela pristati na to, da bi ubogala Ibrahima. Ona mora vendar k Wadhi, da osvobodi Strezinjo.

— Ali ti pozabljaš dekle, da padeš v nemilost pri gospodarju, ker ne poslušaš njegovih ukazov.

— Imaš morda prav, ali jaz mislim, da je v njem vendar toliko srca, da me slabotne ne bo silil na pot?

— Žal mi je, da sem dobil tak odgovor. Vedeti moraš, da se že dva dni bije v Kordovi boj. Vedeti moraš, da se vsak trenutek lahko zvrši bitka neugodno za nas. Tedaj bodo navalili zmagovalci na nas in ti postaneš plen nenasitnih krvolokov. Ne varaj se. Kaj bi ti divjaki storili s teboj?

— Naj store kar hočejo, jaz ostanem tu in dovolj.

— In ne greš za nobeno ceno od tod?

— Na noben način.

Ibrahimu ni preostalo nič druzega, kakor da se vrne v sobo k Mehu.

Ta se je še vedno razgovarjal s starko.

Ko je povedal na kratko, kaj je opravil, je sedel v kot in jel razmišljevati.

Tudi Meho je molčal nekaj časa, nato pa pretrgal molk in se obrnil k starki.

— Vidiš, mamka.

— Nisem tvoja mati — se zareži starka.

—Ne srdi se!

— Kaj želiš?

— Ti bi nam lahko pomagala.

— Kako, kje?

— Radi Fatime.

— Jaz?

— Ti, da.

— Na pravo ste se namerili. Ne, s tem se ne bom pečala.

— Ali če deliva plen s teboj. Glej, tudi ti lahka potem vse življenje živiš mirno in srečno. Lahko se poročiš, ker boš bogata, si celo kupiš v Kordovi hišo... Ha, kaj misliš?

Starka s prva, kakor da ni verjela lastnim ušesom. Ona, da postane lastnica hiše, da se še lahko celo poroči. Ne, kaj takega ni niti sanjala.

— Ali je to resnica?

— Zakaj ne, ako si pametna.

Starka jame razmišljevati. Resnica, tudi Fatima ji je obljubila, da jo osreči, da jo povede v svoj dvor preko morja, da ba srečna do smrti. Da, ali to je bilo še v zraku. Kdo ve, ali že ni Strezinja umrl. Kdo ve, ali ne pusti Strezinja Fatime na cedilu, ko pride iz ječe in se vrne v hrvatsko deželo? Ono strašno potovanje po morju, katerega se je bala in tisti tiji ljudje in navade. Naposled bi bila le neke vrste služkinja. Ali to, kar ji pripoveduje Meho, to je kaj drugega. Ostala bi v svojem kraju, postala samosvoja gospodarica in dbila še celo možo. To so bile sijajne obljube.

(Dalje prihodnjič.)

NASELNIŠKA DRUŽBA "ILIRIJA"

Naznanjamo vsem onim, ki se zanimajo za farme, da smo prevzeli večji del sveta v Lincoln county v bližini industrijelnega mesta Merrill, kakor tudi po nekaterih drugih krajih Wisconsina in sicer naravnost od lastnikov. Za to nam je mogoče isto po izredno nizkih cenah prodajati, kakor tudi pod lahkimi pogoji. Zemlja je povsod rodovitna in leži blizu železnic in mest. Cene akru so po 12 do 16 dol. Imamo tudi več obdelanih in na pol obdelanih farm. Pišite po pojasnilo. — Iliria Colonization Co., 908 Michigan Ave., Sheboygan, Wis.

ZNAK DOBRE OBLEKE

The Columbia Clothing Co

DVE VELIKI TRGOVINI
DULUTH SUPERIOR

Cena za vse enaka. — Obleka za možke in fante; najboljše blago po primernih in poštenih cenah.

Elco Theatre

ELY, MINN.

VAM VEDNO NUDI NAJBOLJŠE PREMIKAJOČE SLIKE, PETJE IN DRAMATIČNE PREDSTAVE. ZATO STE VLJUDNO VABLJENI, DA NAS OBIŠČETE.

aše predstave so dobro izbrane za mlade in stare.

VSTOPNINA VEDNO SAMO 10c.

Predstave se začno vsak večer ob 8. in 9. uri. — Za sobote in nedelje imamo posebne programe, katerih ne smete zamuditi, da neboste obžalovali.

J. A. GRAVES, lastnik

Prodajam

Belo vino sodček po $35.00
Rudeče " " " 25.00
Tropinovo žganje, galona 2.50

Naročilu je priložiti gotovi denar ali poštno nakaznico.

Z velespoštovanjem

A. W. EMERICH,
vinska trgovina in distilacija žganja.
16205 St. Clair Avenue, Collinwood Sta.
CLEVELAND, OHIO.

ČE SI ŽALOSTEN ALI OTOŽEN

poseti naš

Ely Opera House

kjer bodeš videl krasne, najnovejše premikajoče slike, obsegajoče črtice iz celega sveta. Slike so jako poučljive in tudi zabavne. — Menjavamo jih vsak dan. — Za obilen poset se priporoča

VODSTVO.

FIRST NATIONAL BANKA

DULUTH - MINN.

Glavnica - - - - - $500.000.
Preostanek in nerazdeljen dobiček - - - - $1,550.000.

V to banko vlaga država svoje vrednosti.

Obresti hranilnih vlog se plačujejo od dneva vloge.

First National Bank,

EVELETH, MINN.

Najstarejša narodna banka na Mesaba Range.

KAPITAL IN PREOSTANEK
$122.000.00

Pošiljamo denar v Avstrijo po najnižjih cenah.

Parobrodni listi za vse črte.

Placamo obresti po 3 od sto.

A. M. MURNIK

Grant Avenue — Eveleth, Minn.

Največja zaloga

MANUFAKTURNEGA BLAGA, TKANINE, ŽENSKIH IN OTROČJIH OBLEK, KLOBUKOV IN VSEH DRUGIH DOMAČIH POTREBŠČIN.

Posebno pozornost posvečamo Slovenkam!

PRIDITE IN SI OGLEJTE NACO ZALOGO TER PREPRIŽAJTE O NAČIH NIZKIH CENAH.

BOARDING-HOUSE

na prodaj ali v najem. 25 sob, prostora za 60 oseb. Hiša je na dveh lotih 50x175. Hlev za 4 krave in 3 konje. Vse v lepem redu

A. M. Turnquist
413 MONROE ST., EVELETH, MINN

Frank Sakser

Glavni urad: 82 Cortlandt St., NEW YORK, N. Y.

Podružnica: 6104 St. Clair Ave., CLEVELAND, O.

Pošilja DENARJE v staro domovino potom c. kr. poštne hranilnice na Dunaju; hitro in ceno.

Prodaja PAROBRODNE LISTKE za vse prekmorske parobrodne družbe po izvirnih cenah.

Tisoče Slovencev se vedno obrača na to staro tvrdko, a nihče ne more tožiti o kaki izgu

(Nadaljevanje šeste strani.)

Bog, ki si obdaril naravo z zlatom in srebrom, železom in premogom in drugim naravnim bogastvom, slava Tebi, ki si zares po očetovsko preskrbel za nas pozem ske červičke. Bog, ki si rešil egiptovskega Jožefa sužnosti, reši sužnosti tudi michiganske štrajkarje, reši sužnosti coloradske štrajkarje, reši sužnosti vse delavstvo in vse človeštvo. Slava tebi, pravični Bog! Ker si rešil preroka Jona-ta iz ribjega želodca, reši tudi naše boreče se brate na Michigan in Colorado, reši jih jarma kapitalizma vse delavstvo. Veliki Bog, ker si podpiral Izraelce na težavnem potu iz egiptovske sužnosti v obljubljeno deželo, podpiraj tudi pravične stavkarje v njihovi pravični borbi. Pravični Bog, ker si preklel Kajna, ker je vbil svojega brata Abelna, prekolni one, ki pomagajo s križem v roki barbarskem šerifom ubijati nedolžne štrajkarje.

K Tebi se zatekam, veliki Bog, v imenu dva in sedemdeset na božični večer usmrčenih oseb, po večini nedolžnih otrok, ki so prišli, da počaste Tvoje dete Jezusa, Odrešenika sveta. Kdo drugi je kriv grozne katastrofe kot oni, ki podpirajo skebstvo. Za blagor delavstva in človeštva za blagor otrok prekolni pravični Bog skebstvo. Od vzhoda do zahoda, od juga do severa naj doni glas Tvojega prokletstva.

Frank Potrpin.

RAZNOTEROSTI.

Roparska družba šolarjev. Ravnatelj neke meščanske šole v Budimpešti je ovadil policiji, da se je ustanovila med njegovimi šolarji pristna roparska družba, ki krade po celem mestu. Dognali so, da je štela ta družba kakih 30 šolarjev v starosti od 12 do 14 let. Družba se je nazivala "Digomar". Šolarji so se zbirali vsak večer na vrtu Ludoviceuma, odkoder so šli na rop po mestu. Ukradli so vse kar so dobili. Ukradene stvari so po ceni prodali, denar pa so zakopali v vrtu. Dosedaj so našli v vrtu zakopanih nad 100 K. Dečke je izročila policija starišem.

Krvoprelitje med plesom. V Kosinju na Hrvaškem je mladina plesala kolo; med drugimi se je nahajal tudi fant Grga Milakovič, ki mu je žganje že zelo zlezlo v glavo. Začel je prepir in streljal na Mando Vukelič, s katero je bil že od preje nekaj skregan. Krogla je zadela Mando v trebuh in jo poškodvala, druga krogla je pa zadela nekega drugega dekleta v prsi ter jo ubila

Kinematograf — morilec. Dne 18, m. m. zvečer ob 10 uri se je v Zagrebu vrgla pod vlak 17letna tiskarniška delavka Dragica Trupkovič, sirota. Imela je rada nekega fanta, ki jo je pa pred kratkim zapustil in se z neko hišino odpeljal v Ameriko. Usodni večer je bila Dragica v kinamatografu, kjer se je predstavljala drama "Dobra duša", v kateri se prizadeta ženska vrže pod vlak. To je na nesrečnega dekleta tako delovalo, da je takoj odšla na železniško progo in se vrgla pod prvi vlak, ki jo je raztrgal.

Zločin verskega blazneža. V Staffeldu na Brandenburškem je umoril po noči v verski blaznosti trgovec Herman Engel svojo ženo 15letnega sina in 13letno hčerko. Pobil jih je s težkim železnim drogom. Nato je težko ranil z nožem najmlajšega sina, poklical rešilno društvo in zaklal samega sebe. Najmlajšega sina bodo rešili. Engel je pripadal neki prav pobožni verski sekti in je sam poučeval veronauk.

Strahovi. V Zemunu je aretirala policija osem oseb, ki so na sumu, da so srbski vohuni. Aretirali so tri srbske podanike, tri avstrijske Srbe in dve avstrijski Srbkinji. Aretirance so izročili vojaški oblasti, ki vodi preiskavo v svojem delokrogu. Pravijo, da bodo aretirali v kratkem še več Srbov in da so odkrili veliko in zelo nevarno srbsko vohunsko družbo, ki dela v prid Srbiji. — Policija v Zemunu je našla ob obrežju Donave 7 škatelj dinamita, katerega so poslali bržkotne Srbi Avstriji. Dinamit je izročila policija avstrijskim vojaškim oblastem v Zemunu. Sumijo, da so škatlje nastavili Srbi, ki so prišli preko zamrznjene Donave na avstrijsko obrežje in se zopet po isti poti vrnili.

Sramotna statistika. V "Berl. Tagbl." je čitati: Od 1. januarja 1913. do 1. januarja 1914. sem zbiral podatke o trpinčenju otrok. To se pravi zbiral sem poročila o sodnih obravnavah zaradi trpinčenja otrok. Nabral sem celo knjigo. In če sedaj berem ta hladna, grozna poročila, ne vem nič več o materinih očeh, ki se v sreči utrudijo bedeč ob malih posteljah. Vse vesele barve iz otroškega življenja so izginile. V letu 1913. je bilo v Nemčiji trpičenih 10.546 otrok. To liko slučajev je prišlo na dan, je prišlo pred sodišče. Koliko jih je pa še ki niso prišla pred sodišče, in kakšna orodja so igrala pri teh 10.546 mučenikih hudodelsko vlogo: goreče svetilke, kladiva, podkovani čevlji, železni lonci, igle, škarje, knjige, jermena in sekire. 10.546 otrok je krvavelo iz neštetih ran. Kako se reži ta številka. Peklenska bolest diha iz nje. V duhu jih vidim teh 10.546 otrok v procesiji: dolga je 20 milj in traja štiri ure. — To je pač strašna slika, ki nam predočuje vso nemško surovast. Italijanu, ki je surov z živalmi, se to vedno očita — Nemec pa je surov in neusmiljen z lastnimi otroci. 10.546 sodnih slučajev v enem letu zaradi nečloveškega trpinčenja otrok — to je zverinsko.

Vendar nekaj. — Štirijezični uradni pečati in napisi. Do sedaj so bili uradni pečeti in napisi na eraričnih uradih v Istriji v Italijanskem in seveda v nemškem jeziku. Slovenskega in hrvaškega jezika eraričnі uradi niso hoteli priznati, dasi je ogromna večina prebivalstva slovenska in hrvatska. Groš ali zlat je bil seveda istoveljaven, če ga je prav prinesel Slovenec ali Hrvat. To je bilo za Slovence in Hrvate naravnost poniževalno. Pred nekaj tedni je šla vsled tega posebnega deputacija Slovencev in Hrvatov k namestniku in ga prosila, da to zadevo pravično uredi in prizna javno tudi Slovencem in Hrvatom iste pravice kot jih imajo drugi davkopla čevalci. Namestnik, ki je trezen in zelo preudaren mož, je uvidel, da se v tem oziru res godi Slovencem in Hrvatom krivica in je kot pravi mož to uvidevanje tudi udejstvil s tem, da je izdal ukaz, da imajo biti od sedaj naprej vsi uradni pečati in napisi na eraričnih uradih štirijezični in sicer nemški, italijanski slovenski in hrvaški. Nekaterim nemškim in laškim šovinistom to seveda ni všeč in na ti hem mrmrajo, toda pametnejši nasprotniki, so pač uvidli, , da se je s tem zadostilo edino le pravici in da se je storilo nekaj, kar bi že davno moralo biti.

HRVATICA-DOKTORICA.

Dne 14. novembra m. l. je promovirala na zagrebškem vseučilišču gdč. Mira Perok za doktorico filozofije. Gospodična se je posvetila nemški in hrvatski filologiji. Dovršila je v Zagrebu ženski licej in potem napravila na gimnaziji maturo. Študirala je na Dunaju in v Zagrebu. V svoji doktorski dizertaciji je obravnavala snov "Schiller na Hrvatskem" in je našla baje zanimive podrobnosti o uprizoritvah Schillerjevih tragedij v prvih desetletjih prejšnjega stoletja v Zagrebu. Gdč. Mira Perok je napravila že prej učiteljski izpit za srednje šole in je sedaj že dve leti učiteljica na dekliškem liceju v Zagrebu.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI

J. P., Soudan, Minn. — Če je vaš oče citizen ste citižen tudi vi, zato ker ste bili mladoletni, ko je vaš oče postal državljan Združenih držav in tudi takrat, ko ste prišli v Ameriko.

POZOR KROJAČI!

— Trije krojači, kateri znajo šivati na mizi, dobijo stalno delo pri Frank Žagar, Chisholm, Minn.

SLOVENEC DOBI SLUŽBO

za poštnega upravitelja in kot vodja mešane trgovine v največji slovenski farmerski naselbini v Ameriki. Okolica je še le v razvoju in z razvojem nje rastel bo tudi razvoj podjetja. Znati mora tudi nekaj angležko.

Prodajam tudi zemljišča za farme po zmernih cenah.

PATT GREANEY,
P. O. Greaney, Minn.

ČASTNIŠKA STREŽAJA OBGLAVLJENA.

Neisse, Nemčija, 26. februarja Tukaj so našli trupli dveh častniških strežajev, katera sta napadla generala Boess, ker ju je pokaral, da sta prepozno vstala. Glave ste bile odsekane od trupel.

MILITANTKE VPEPELIJO CERKEV.

Edinburgh, Škotsko, 26. februarja — Militantke so zažgale zgodovinsko cerkev v Whitekirk, ki je bila zgrajena v 16. stoletju. Cerkev je popolnoma zgorela.

Okoli pogorišča so pustile požigalske ženske polno militantske litirature.

3 POTEPUHI USMRČENI V ŽELEZNIŠKI NESREČI.

Milwaukee, Wis., 27. februarja Tri klativitezi ali trampi", ki so se vozili skrivaj s tovornim vlakom, so bili vsmrčeni blizu South Milwaukee, kjer je strmoglavil vlak v globočino 30 čevljev. Četrti tramp je bil hudo poškodovan. Dvajset vozov se je razbilo.

HUDOURJE V ŠPANIJI NAPRAVI MNOGO ŠKODE.

Madrid, Španija, 26. februarja — Po vsej kraljevini Španije razsaja grozno hudourje. Škoda je velikanska in več oseb je usmrčenih.

METEOR RAZRUŠI HIŠE NA POLJSKEM.

Varšava, Ruskopoljsko, 27. februarja — Več hiš je bilo razdejanih v vasi Jendkovitzky, na katero je padel z neba velik meteor. Iz meteorja so se kadili žvepleni plini.

DVANAJST MRTVIH V EKSPLOZIJI.

Berolin, 26. februarja — Dvanajst mož je bilo danes usmrčenih in osem težko poškodovanih vsled eksplozije, ki je zrušila neko barvarno v predmestju Rummeisburg. V poslopju je bilo ob času eksplozije 400 oseb. Razstrelba se je slišala po vsem Berolinu.

ALBANSKI ROPARJI VJAMEJO 2 AMERIKANCA

London, 26. februarja — Po poročilu brzojavke iz Bassana, Albanija, so albanske tolpe odpeljale v gore dva Amerikanca, katera hočejo držati dokler se jima ne splača gotova svota denarja za njiju osvobodenje.

REŠI ENAJST OSEB IZ PARNIKA.

Bremen, Nemčija, 24. februarja — Brezžična brzojavka iz nemškega parnika Wildenfels je poročala, da je rešil parnik Wildenfels enajst oseb iz danskega parnika Ekliptik, ki se je potopil v Biscay zalivu. Kapitan in več mornarjev je šlo v globočino.

— Moj stric je umrl in mi je zapustil samo 5000 dolarjev. Kaj praviš, ali bi mogel njegov testament ovreči?

— Brez dvoma. Če ti je tvoj stric volil 5000 dolarjev, potem pri spisovanju testamenta gotovo ni bil pri zdravi pameti.

* * *

Mlada netjakinja: Ah, povejte vendar, draga teta — kaj seres niste nikdar marali omožiti?

Stara teta: Nikdar! Meni semožki studijo! V celem stvarstvu je moški edino bitje, zaradi katerega celo dvomim, če je Bog v nebesih.

* * *

Kost: Kaj — 70 vinarjev velja ta klobasa? Lani sem bil tu pa je klobasa veljala le 50 vinarjev.

Krčmar: Lani smo imeli drugačne klobase — zato so bile cenejše.

Gost: Saj ni res — mesene so bile kakor letos in so veljale 50 vinarjev, zdaj pa veljajo 70 vinarjev.

Krčmar: Vi se motite, lani so bile klobase — večje.

Volilec: Kaj pa hočete volilcem izposlovati?

Gostilničar: Vse vam preskrbim, kar boste hoteli, vse, a pri znam odkritosrčno, dragi volilci, vse je še vedno premalo.

* * *

Žena: Če bi bila vedela, da me boš tolikrat samo doma pustil sedeti, bi te ne bila vzela.

Mož: Ljuba duša! Če bi te ne bil vzel, bi ti še večkrat sama doma sedela.

* * *

Sin: Papa — jaz sem ti prihranil pet dolarjev.

Oče: Kako pa to?

Sin: Ti si rekel, da daš pet dolarjev, če prinesem dobro spričevolo iz šole — pa spričevalo ni dobro.

* * *

— Tvoja sestrična je menda vsa obupana, da ji je mož umrl. Pravijo, da je hotela v vodo skočiti . . .

— Da! A potolažila se je s tem da ji črna obleka izborno pristoja.

NA PRODAJ.

Grocerijska trgovina v kraju kjer dela v okolici nad 500 Slovencev in Hrvatov. Prilika za Slovenca ali Hrvata je jako dobra. Prodam zaradi slabega zdravja. Kdor želi kupiti naj se zglasi pri Matt, Vidas, box 107 Biwabik Minn.

IŠČEM

svojega prijatelja Frank Skornšek. Pred štirimi meseci je bil na Keewatin, Minn. Prosim rojake po Ameriki, ako kdo ve za njegov naslov, da mi ga blagovoli naznaniti. ali pa naj se javi sam. Stvar je zelo nujna. Hvala naprej istemu, ki mi naznani naslov. — **Jožef Bosich, Box 7v, Chisholm, Minn.**
(16-2-5-3-14)

POGLEJ! POGLEJ! POGLEJ!

Cenjenim rojakom Slovenecem in Hrvatom naznanjam, da imam v zalogi veliko kalifornijskega vina. Staro belo po 75c črno 70c, novo belo po 65c črno 60c galon s posodo in vožnino (freight) vred po Rangu. Manj kot 28 galonov se ne more naročiti.

Se toplo priporočam za obila naročila

Anton Fox, bx 887
Virginia, Minn.

OPOMIN.

Ker sem namenjena odpotovati v stari kraj prihodnje poletje in ne vem, ali se kedaj več vrnem ali ne, zatorej tem potom opominjam vse one, ki mi kaj dolgujejo, da poravnajo svoj dolg v kratkem času, ker drugače bom primorana jih postavnim potom primorati to storiti.

Virginia, Minn., 10. jan. 1914.

Antonija Trampush.
(12-22-14)

Stari telefon: **Cole 264-A.**
Novi telefon: **Calumet 436-L.**

Frank Brand

—: TRGOVEC :—

Z GROCERIJO, MESOM IN KONFEKCIJSKIM BLAGOM
201-203 Commonwealth Ave.,
NEW DULUTH, MINN.

Priporoča se Slovencem in Hrvatom v obilen poset,. Cene zmerne.

SPOMINJAJTE SE OB RAZNIH PRILIKAH SLOVENSKEGA ZAVETIŠČA V AMEMRIKI.

Mali oglasnik.

CONRAD & HARD POGREBNIKA IN KONCESIONIRANA MAZILCA. Waukegan, Ill. Tel. št. 95. Priporočamo se Slovencem in Hrvatom. Vozovi za pogrebe in svatbe vedno na razpolago. Zaloga vsakovrstnih krst. Pokličete nas lahko podnevu ali ponoči.

BURKE & WRIGHT, (THE RED FRONT), 115 So. Genesse St., Waukegan, Ill. Tel. št. 732. Slovencem in Hrvatom v Waukegan in okolici priporočamo naše dobro znano trgovino z železnino, brittvami, noži in barvami. Izvršujemo tudi kleparska dela. Cene zmerne.

J. A. PETROSHIUS pogrebnik, 12 10th St. No. Chicago Ill. Tel. št. 965. Priporoča se Slovencem in Hrvatom, kadar potrebujejo vozove za svatbe ali pogrebe, katere ima vedno na razpolago po cenejši ceni kod drugje. Velika izbera krst po nizki ceni. Pogrebe prevzema po dogovoru.

JOSIAH COLLINS pogrebnik in zalagatelj okvirjev za slike, SO. RANGE, MICH. Tel. št. 766 J. Priporoča se Slovencem in Hrvatom, kadar potrebujejo pogrebnika, ali če potrebujejo okvir in steklo za sliko. Postrežba točna in zadovoljiva. Cene nižje kod drugod.

ADRESAR SLOVENSKIH TRGOVIN.

MINNESOTA

FRANK VERANTH, Ely, Minn., priporoča se rojakom za naročila trdega in mehkega premoga. Naročite pravočasno, da boste imeli kadar rabite.

HELO PRIJATELJ! Kadar si žejen, ali če te tare maček, oglasi se v gostilni "Pri mačku" (Anchor Bar) na 311—3. Ave. Hibbing, Minn. John Povsha, lastnik.

JOSIP INTIHAR, slovenski zidar, se priporoča c. rojakom v Eveleth in okolici za razna stavbna dela, bodisi pri novih gradbah ali popravah. Dela izvršujem solidno ter po nizkih cenah. **JOSIP INTIHAR, 206 Monroe St., Eveleth, Minn.**

MATH. VIDAS slovenska trgovina. Cenjenim rojakom in slovenskim gospodinjam iz mesta Biwabik in okolice priporočam svojo lepo urejeno in bogato založeno **GROCERIJSKO TRGOVINO. V zalogi** imam občeznana "Cremo" moko; dalje prodajem krmo za živino, kakor: oves, koruzo, mrvo in slamo. Cene zmerne, postrežba solidna. Naročila se dostavljajo tudi na dom. Za mnogobrojen obisk in naklonjenost se vljudno priporoča **Math. Vidas, slovenski trgovec, Biwabik, Minn.**

JOHN TERAN KROJAČ Ely Minn. se priporočam vsem Slovencem in Slovanom za izdelovanje možkih oblek in površnikov. Čistim in popravljam tudi možke in ženske obleke. Vse po zelo nizkih cenah. Za delo jamčim vsakemu, da bode zadovoljen.

JOHN BARTOL, Chisholm, Minn., **GROCERIJSKA PRODAJALNA.** Najstarejši slovenski trgovec v Minnesoti. Priharnim vam denar na vseh potrebščinah. Prepričajte se!

JOSIP SELIŠKAR ELY, MINN., Box 62, se priporoča rojakom za obilen obisk **GOSTILNE,** kjer ima vedno na razpolago dobro pijačo, istotako tudi lepa prenočišča. — Priporoča se tudi rojakom za vsakovrstna stavbinska dela, katera izvršuje ceno in dobro.

MIKE DANCULOVICH gostilničar, **529 W. Michigan St., Duluth, Minn.,** priporoča Slovencem in Hrvatom svojo dobroznano in z najboljšimi pijačami in smodkami založeno gostilno, katero vodi pod imenom

SLAVENSKI SALOON

v obilni poset. Rojaki dobe lahko tudi gorka jedila, kar je velike vrednosti posebno za potnike, ki potujejo skozi Duluth. Držimo se gesla: **Svoji k svojim!**

JOŽEF SEKULA, trgovec z obleko Aurora, Minn., naznanja cenjenemu občinstvu, da je znižal cene na zimskem blagu. Ima v zalogi tudi drugovrstno blago. Prepričajte se o blagu in cenah predno kupite drugje.

HARMONIKE — **Delam in popravljam vsakojake harmonike** in se priporočam rojakom za naročila. — **Andrej Gale, Box 19, New Duluth, Minn.**

LJUBO BOGICEVICH, 704 Palladio Building, Duluth, Minn., priporoča se Slovencem in Hrvatom za izvrševanje pooblastil, kupnih pogodb, vojaških profenj itd. **Posreduje pri družbah v slučaju poškodb.**

IGNAC HOČEVAR 312 Jackson St., Aurora, Minn., se priporoča Slovencem in Hrvatom v mnogobrojen poset gostilne, kjer toči vedno sveže pivo ter prodaja dobra vina in likerje. Posebno se pa priporoča potujočim skozi Auroro, da ga posetijo, ter bodo dobro postreženi.

MARKO MAROLT, gostilničar, Kittzville, Minn., se priporoča rojakom Slovencem in bratom Hrvatom v mnogobrojen obisk gostilne, v kateri je vedno dobiti sveže pivo, dobro vino in razne likerje. Vsak Slovan dobrodošel.

MICHIGAN

PETER MADRONICH SLOVENSKO-HRVATSKI POGREBNIK, 416—6th St., Calumet, Mich. Se priporoča cenj. rojakom. Tel.: Res. 313; Livery 185.

MAT. D. LIKOVICH JAVNI NOTAR, South Range, Mich., se priporoča Slovencem in Hrvatom za izvrševanje raznih zadev, spadajočih v notarsko stroko.

JOHN BARICH, SOUTH RANGE, Mich. Največja trgovina v Gornjem Michiganu z **DOMAČIM VINOM** in **TROPINOVCEM.** Prodaja vozne listke za vse prekomorske črte ter pošilja **denar v staro domovino po dnevnem kurzu.**

WISCONSIN.

PICTURE FRAME CO Gleaser fotografični atilje. Fine slike. Poročne slike naša posebnost. 323 N. 8th St., nasproti pošte, dva bloka on slovanske cerkve. Sheboygan, Wis.

ANTON SUŠA, 931-933, Sheboygan Wis. — Edina slovenska mesnica in gostilna. Priporoča se v obilen poset slovenskemu in hrvatskemu občinstvu. Cene zmerne. — Prepričajte se.

Tiskarna Narodni Vestnik

405 West Michigan Str., Duluth, Minn.

Izdelujmo vse v tiskarsko stroko spadajoče stvari lično, ceno in točno. Tiskovine za društva v eni ali več barvah naša posebnost. Pismeni papir in kuverte izdelujemo jako okusno. Poskusite naše delo. Mi jamčimo zadovoljnost. -:- -:- -:- -:-

Najmodernejša slovenska tiskarna v Ameriki

Unijska tiskarna.

Duluth Brewing & Malting Co

DULUTH ,MINNESOTA.

Vari najboljše in rojakom dobro znano pivo v steklenicah poh imenom "REX", kakor :-: :-: tudi pivo v sodčkih. :-: :-:

Math. Kostainshek

upravitelj za Mesaba Range. :-: **Virginia Minn.**

FIRST NATIONAL BANK

Chisholm - - Minn.

Kapital $25.000. Preostanek $29.318
Osebna odgovornost $5,000.000.

Obrestuje denar po 3%

Prodaja parobrodne liste in posilja denar na vse strani.

Posebno pozornost dajemo Slovencem.

Pridite in se prepricajte!

5 pristnih pijač in te so



Kranjski Brinjevec, Slivovec, Tropinovec Grenko Vino in Highlife Bitters. Vsak gostilničar, kateri hoče napredovati, mora poskušati in kateri ne poskuša tudi ne napreduje s svojo trgovino. Prava pristna pijača se zamore kupiti le pri A. Horwat-u, ki importira naravnost iz Kranjskega Brinjevec, Slivovec in Tropinovec; tudi izdeluje pravo zdravilno Grenko vino in Highlife Bitters. Naročite si en zaboj te ali one pijače za poskušnjo; samo da bo eden zaboj, 12 steklenic. Prodajam samo na debelo. Pišite po cenik.

A. HORWAT, 600 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.

NAŠI ZASTOPNIKI.

..Vsak tajnik postaje Slov. kat. podp. društva sv. Barbare je pooblaščen pobirati naročnino za "Narodni Vestnik" ter nas zastopati za vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela.

MINNESOTA:

Jakob Delak, Biwabik, Minn.
Math. Kapsh, L. Perushek, Ely, Minn.
John Pogačnik, Eveleth, Minn.
Max Volcanshek, Eveleth, Minn.
Jakob Muhvich, Gilbert, Minn.
John Jerina, New Duluth, Minn.
Ant. Mahne, Frank Kochevar, Chisholm, Minn.
Joseph Smuk, Greaney, Minn.
Frank Horvatich, Virginia, Minn.
Louis Petelin, Aurora, Minn.
Geo. Brozich, Rauch, Minn.
Anton Prosen, Crosby, Minn.
Frank Hochevar, McKinley, Minn.
John Dragovan, Soudan, Minn.

MICHIGAN:

Frank Plautz, Calumet, Mich.

WISCONSIN:

Frank Zajc, Oliver, Wis.
Frank Brence, Waukegan, Ill.
Frank Klanchar, Willard, Wis.
John Wodovnik, Milwaukee, Wis.
John Stampfel, Grafton, Wis.
Frank Skok, West Allis, Wis.
Josip Zupančič, Milwaukee, Wis.

ILLINOIS:

[illegible] Libernik, Joliet, Illinois.
Simon Jesenšek, La Salle, Ill.
Joseph Blish, Chicago, Ill.
Joseph Omerza, De Pue, Ill.
John Kulavic, Springfield, Ill.
Frank Mally, Joliet, Ill.
Frank Goličnik, Panama, Ill.

INDIANA:

N. M. Vuksinich, Gary, Ind.
Mih. Pavel, ml., Indianapolis, Ind.
Anton Tratnik, Clinton, Ind.

PENNSYLVANIA:

Matt. Kamin, Forest City, Pa.
Ign. Magister, Pittsburg, Pa.
Alojz Tollar, Imperial, Pa.
John Kern, Cannonsburg, Pa.
John A. Germ, Braddock, Pa.
Anton Klančar, Arona, Pa.
Joseph Yamc, Garret, Pa.
Martin Klinar, Johnstown, Pa.
John Pajk, Conemaugh, Pa.
John Lamuth, Marianna, Pa.
Frank Miklaucich, McDonald, Pa.
Martin Koroshec, Ralphton, Pa.
[illegible] rh Broughton, Pa.
John Mlakar, Claridge, Pa.

OHIO:

Karol Bauzon, Frank Lunaland, Ohio.
Ignac Prel[illegible]gar, Collinwood, O.
Alois Ballant, Fr. Poje, Barbe[illegible]
[illegible] el, Youngstown, Ohio.
Frank Guna, Bradley, Ohio.

COLORADO:

John Janežič, Leadville, Colo.
Frank Skrabec, Denver, Colo.
Mihael Krivec, Primero, Colo.

KANSAS:

John Homec, Yale, Kans.
Anton Zajc, Girard, Kans.
Mihael Breznik, Frontenac, Kans.
Anton Žagar, Kansas City, Kans.
Simon Repovš, Columbus, Kans.
Jacob Cukljati, Pittsburg, Kans.

WYOMING:

F. S. Tauchar, Rock Springs, Wyo.
Mike Krivec, Sublet, Wyo.
John Globochnik, Diamondville, Wyo.

John Ruzich, Wardner, Idaho

Frank Malavašič, Little Falls, Minn.